

SVĚT LOUTEK

aneb

pojďme si zahrát loutkové divadlo pokaždé jinak

ŚWIAT LALEK

czyli

jak zrobić i zagrać przedstawienie w teatrzyku lalkowym

III POLSKO - CZESKIE spotkanie teatrów lalkowych „Łądecki HUMPTY DUMPTY”

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Co napsat na úvod?

Loutkové divadlo má dlouhou a různorodou historii. První loutková představení se hrála v antickém Řecku, byla oblíbená i ve starověkém Římě. Ve středověku hráli populární loutkáři. Kočovní společnosti byly populární od 18. století. Bez nich se neobešly žádné větší trhy nebo pouti. V té době vzniká velmi populární loutka nejen pro děti, ale i dospělé – loutka Kašpárka. Ve dvacátých letech 19. století, díky velkému zájmu o tzv. rodinná divadélka, se tato postava stala i symbolem českých loutkářů, hlavně těch, kteří hrávali doma pro své děti. Připravil jsem pro Vás pár svých oblíbených jednoduchých loutkových her s postavičkou Kašpárka. Ke každé pohádce návod na výrobu jednoduché loutky a divadla. Můžete si je zahrát sami nebo ve spolupráci s dětmi. Možná si teď říkáte, nemám tolik času, abych vyráběl loutky a učil se text. A děti dnes mají přece docela jiné možnosti zábavy. Ale malé divadlo doma v rodině, přináší něco víc. Možnost vyrobit si svoji loutku, rekvizitu či kulisu, je velmi blízké dětskému srdci. Když si mohou zahrát samy nebo koukat, jak ty loutky díky Vám obživnou – to udělá radost i Vám. Text můžete samozřejmě číst. Nebudeme vyrábět složité loutky a konstrukce, to necháme na profesionální divadla. Budeme vyrábět nejrůznější loutky malého domácího loutkového divadla – loutky improvizované (já tomu říkám, co dům dá). Budou to loutky prstové, stojací nebo třeba bramborové divadlo. Můžete si vyrobit jen jeden druh loutek pro všechny pohádky. Nebo si loutky či divadélko koupit v obchodě. To je na vás.

Libor Štumpf – principál Loutkové divadlo „AHOJ“ Chrudim

P.S. Děkuji svému kamarádovi, kolegovi, Miroslavu Alexovi za ilustrace, podle kterých určitě pochopíte, jak na to.

Co napisać na wstępie?

Teatr lalkowy ma długą i różnorodną historię. Pierwsze przedstawienia lalkowe były grane już w antycznej Grecji, były lubiane także w starożytnym Rzymie. W średniowieczu były grane przez wędrownych lalkarzy. Wędrowne zespoły stały się popularne od 18 stulecia. Bez nich nie mógł się obejść żaden jarmark. W tych czasach wielką popularność zdobywa nie tylko lalka dla dzieci, ale i dla dorosłych – była to lalka Kacperka (Kašpárka). W latach 20 dziewiętnastego wieku, dzięki wielkiemu zainteresowaniu tzw. rodzinnymi teatrzykami, ta postać stała się symbolem czeskich lalkarzy, głównie tych, którzy grali w domach dla swych dzieci. Przygotowałem dla was kilka swoich ulubionych prostych sztuk lalkowych z udziałem Kacperka. Do każdej bajki pomysł na zrobienie prostych lalek i teatru. Możecie je zagrać sami albo wspólnie z dziećmi. Można powiedzieć: „ja nie mam tyle czasu, żeby robić lalki i uczyć się tekstu. A dzieci teraz mają przecież tyle możliwości innej zabawy”. Ale mały teatrzyk rodzinny w domu niesie ze sobą dużo więcej. Możliwość zrobienia własnej lalki, rekwizytu czy kulisy jest bliższe dziecięcemu sercu. Kiedy dzieci mogą same zagrać albo patrzeć, jak te lalki ożywają dzięki wam – jak wam udziela się radość. Tekst możecie czytać samodzielnie. Nie będziemy wyrabiać skomplikowanych lalek i konstrukcji – to zostawcie profesjonalistom teatralnym. Zrobimy lalki różnego rodzaju do małego, domowego teatrzyku – lalki improwizowane (ja mówię: jak dom da). Będą to lalki na palce, stojakowe lub z ziemniaka. Możecie wykonać jeden rodzaj lalek dla wszystkich bajek albo nawet kupić lalki w sklepie. To zależy od was.

Libor Sztumpf – szef teatru lalkowego „HEJ” z Chrudimia

P. S. Dziękuję swojemu przyjacielowi, Mirosławowi Aleksie za ilustracje, dzięki którym na pewno zrozumiecie, jak to ma być.

O Kacperku i Stachu

Kiedy poznałem, kilkanaście lat temu, Libora Štumpfa, szybko zrozumiałem, że mam do czynienia z niezwykłym artystą teatru. Będąc prawdziwym lalkarzem „pełną gębą” uprawia on zarazem bardzo tradycyjną, historyczną już dziś, formę teatru lalkowego. Jego krótkie bajki, grane zabytkowymi marionetkami na scenie teatru domowego z ubiegłego stulecia, pozwalają nam zrozumieć, jak wyglądał czeski teatr sto i więcej, lat temu. Krótkie historyjki z Kacperkiem, pomimo, że mogą się wydawać bardzo archaiczne, niemodne, wręcz niedostosowane do współczesnej pedagogiki, ciągle jednak nie tracą swojej mocy i ciągle wywołują bardzo żywe reakcje u dziecięcej widowni – jest bowiem w tych bajkach coś, co nie zestarzeje się nigdy. Tutaj postanowiliśmy je przybliżyć także polskim dzieciom.

Pierwszą rzeczą, która rzuca się w oczy przy kontakcie z Czeskim teatrem jest główny bohater, ulubieniec czeskich dzieci – Kacperek (Kašparek). Dla historyków teatru lalkowego oczywista od razu staje się jego analogia do innych charakterystycznych bohaterów lalkowych teatrzyków w innych europejskich krajach: w Anglii jest to Mr. Punch, we Francji – Guignol, w Niemczech Kasperle lub Hans Wurst (Jaś Kiełbasa), na Węgrzech – László Vitez a w Rosji Pietruszka (Piotruś – Pietrucha). Polska tradycja ludowa nigdy nie wytworzyła jednego, tak wyrazistego bohatera. Możemy co prawda znaleźć w polskich baśniach i ludowych podaniach wyrazistego bohatera o typowo polskich rysach charakteru, ale w każdej z nich nosi on inne imię. Czasem jest Wojtkiem lub Jaśkiem, na Śląsku staje się Zeflikiem. Czasem nosi imię związane ze swoim fachem: Krawiec Niteczka czy Szewc Dratewka – co jednak nie przesądza o jego indywidualnym, narodowym charakterze (w Czechach np. znany jest Švec Dratvička). Realizując cykl krótkich przedstawień, na wzór czeskich bajeczek, podjęliśmy arbitralną decyzję, aby nasz bohater nosił imię Staś (Stach, Stanisław) a w jego wyglądzie rzucała się w oczy czapka – rogatywka (symbol rogatej, polskiej duszy) i zielona, niejako harcerska kamizela. Przyglądając się bliżej jego przygodom na pewno znajdziesz w nim cechy charakterystyczne dla polskiego, rzeńskiego i sprytnego chłopaka. Wszystkie nasze bajki inspirowane są polskimi bajkami ludowymi.

Paweł Pawlik – teatr „Akademia Wyobraźni” z Łądko-Zdroju

O Kašpárku a Stachu

První věc, která Vás překvapí při kontaktu s českým loutkovým divadlem, je hlavní postava starých pohádek, oblíbenec českých dětí – Kašpárek. Podle historických pramenů loutkového divadla se tato postava objevuje i v jiných evropských zemích, ale pod jinými názvy: v Anglii „Mr. Punch“, ve Francii „Guignol“, v Německu „Kasperle“ nebo „Hans Wurst“ (Honza Klobása), v Maďarsku „Laszlo Vitez“ a v Rusku „Petruška“ (Piotruš – Pietrucha).

V Polsku se nikdy žádná tradiční lidová postava nevytvořila. Můžeme nalézt v polských pohádkách i v lidovém podání typickou postavu, tzv. bohatýra v charakteristických rysech, ale pokaždé má jiné jméno - jednou to byl Wojtek nebo Jasiek a ve Slezsku Zeflik. Mnohokrát jsou tyto postavy spojeny se svou prací – krejčí Nitečka či švec Dratvička. Jedná se o individuální postavy národního charakteru (tyto postavy byly i v Čechách). Připravili jsme cyklus krátkých představení podle vzoru českých pohádek a vytvořili jsme hlavní postavu se jménem Stach (Stanislaw). Jeho hlavním znakem je čepice „rogatywka“ (symbol rohů a polské duše) a zelená trhovecká vesta a lipový klacek. (Kašpárek měl čepici s rolničkami) Příhody Stacha jsou charakteristické pro Polsko a jedná se o postavu chytrého a odvážného kluka. Všechny naše pohádky jsou inspirované polskými lidovými pohádkami.

Pawel Pawlik – divadlo „Akademia Wyobrazni“, Ladek Zdroj.

POHÁDKY S KAŠPÁRKEM

BAJKI Z KACPERKIEM

1. Jak Kašpárek vyhnal čerta z mlýna

(K – Kašpárek C – čert scéna – ve mlýně rekvizity – košťátko, hadr)

K – Hej, hola! *(vrazí do pytle)* Au... hele, hrom do pytle. Toulám se po světě, až jsem dorazil sem do mlýna. Blíží se noc a já tady chci zůstat do rána. Jestli mě tu nechá ten černej vyspat. Vy nevíte, kdo je ten černej? No přece čert z pekla. Je tu každou noc. Tak proto všichni odtud na noc utečou. Prý každou noc přiletí a rejdí tu až do rána. Vy se ptáte – proč se ho nepokusil nikdo vyhnat? To je tak, všichni už to zkusili, ale čert jim tak namlel, že si týden ani sednout nemohli. Nikdo ho nepřemůže... čert se nedá, protože, kdyby jen jednou ze mlýna utekl, nikdy by se sem už nesměl vrátit. – Tak já to dneska zkusím sám. Nepůjdu však na něho žádnou silou. Jsem přece Kašpárek – tak hezky chytře do toho. Vezmu si pěknou dlouhou tetu. Vy nevíte, co je to dlouhá teta? To je taková metlička – košťátko, které dneska polechtá čertíčka. Kdepak je?... Tady je. Schovám jí třeba tady za ty pytle... a ještě si vezmu kousek mlynářské látky.... a budu čekat, až přiletí. *(zvuk)*. Asi už letí, honem se schovat. *(mizí)*

C – *(vletí)* Blblblblbl! – Blbl. Zase mě čeká veselá noc. Ale než tady začnu rejdit, myslím, že bych se měl trochu prospat. Hezky si schrupnout. *(leží a chrápe)*

K – *(vykoukne)* Tak už spinká? ... tak mu popřeji hezkou noc, aby ho to tady štípalo moc celou noc. *(švihne přes záda – mizí)*

C – Au! To mě luplo v zádech, jako by mě někdo štípl.... To se někdy stane. Už nejsem nejmladší. Ale nic si z toho nedělám a půjdu zase spát dál a hezky chrápat. *(chrápe)*

K – *(vykoukne)* Teď ho přetáhnu po druhé. *(švihne a mizí)*

C – Au! Mně teď něco prasklo v kříži. ... Ale to mě nepřerazí ani neporazí. *(chrápe)*

K – *(vykoukne)* A teď ještě jednou. *(švihne a mizí)*

C – Au! Teď mi ruplo v zádech ještě víc. Tak se tam podrbám... a vůbec, co se pořad budím?... *(chrápe)*

K – *(vykoukne)* Ty se budeš budit. *(švihne a mizí)*

C – Jejej, au! To bylo, jako když se mi něco zakousne do kříže. A pálí to až hrůza. To jsem se tím chrápáním asi tak polámal. To prý potom bolí záda. Ale to mě přece nepoloží. Jsme přece pořádný a silný čert!... a můžu chrápat dál. *(chrápe)*

K – *(vykoukne)* Já ti dám pořádnýho a silnýho čerta... *(švihne a mizí)*

C – Au! Tohle není samo sebou. Vždyť mě ty záda už tak bolí. Jejej, aby tu snad nebylo strašidlo?... Co to povídám? Já tu straším a řádím. Jiné strašidlo sem nesmí. Jen ať se sem nějaké strašidlo odváží! Hned ho roztrhám na cucky... *(rozhlíží se)* Zkusím tedy znovu spát a chrápat. Snad už budu mít pokoj od toho štípání. *(chrápe)*

K – *(vykoukne)* Teď tě hezky štípnu ještě jednou – mojí tetičkou – koštětem. *(švihne a mizí)*

C – (*wyskočí*) To je hrozné, jak to kouše. To tady jistě straší. Raději bych měl utéci, nežli mě to zakousne. Ale počkám ještě chvíličku. Uvidím, jestli se to strašidlo ukáže, když nebudu tady ve mlýně tak nahlas chrápat.

K – (*vchází – hadr na sobě a křičí*) Hůhůhůhůh...

C – Tady straší!!!! Strašidlo je tu!!!! – Honem pryč nebo mě to strašidlo zakousne. Blblblblb (*zmizí*)

K – (*sundá hadr*) Panečku, to jsem toho černýho hlupáka pěkně postrašil. Ten rychle utekl. Ale teď je mlýn osvobozen od čerta, protože se sem už nikdy nesmí vrátit. Mlýnář může pracovat i přes noc a nemusí se bát. Tak děti, nazdárek, zdraví vás Kašpárek a pozor na tetičku metličku – tedy – košťátko, kdybyste zlobily. Ahoj. (*odchází*)

1. Jak Kacperek wygnał diabła z młyna

(*K - Kacperek, D - diabeł. Scena dzieje się w młynie, rekwizyty: szczotka, szmata.*)

K: Hejże, hola! (*zagłada do worka*), Czyżby wlażł do wora? Wędruję od tygodni po tej pięknej krainie aż się znalazłem w tym czarcim młynie. Zbliża się noc, więc muszę tu przenocować. Jeśli tylko pozwoli mi się ten Czarciu wyspać. Wy pytacie. kim jest ten Czarciu? Chodzi o czarta z piekła, przez którego ludzie nazwali to miejsce „czarcim młynem”. Grasuje tu każdej nocy. Dlatego wszyscy stąd uciekają przed zmrokiem. A on tu co noc przylatuje i plądruje młyn, tańczy, harcuje aż do rana. Pewnie zapytacie: dlaczego nikt nie próbował go stąd wygnać? Wielu już próbowało, ale czart ich wymielił i wymłócił, że przez tydzień siadać nie mogli. Nie ma na niego mocnych.... A czert się trzyma mocno, bo gdyby musiał raz młyn opuścić, to by już nigdy tam powrócić nie mógł. Ale dzisiaj będzie miał ze mną do czynienia. Ale będę się z nim jednak szarpać... Jestem przecież Kacperkiem – użyję sprytu, żeby go przechytryć. Wezmę sobie do pomocy piękną, zgrabną i wiotką ciotkę. Dziwicie się co to za ciotka zgrabna i wiotka? To stara miotła wystrojona w kawałek szmaty – i ona się dzisiaj z diabełkiem popieści. Ale gdzie ona jest? Ach, tu! Schowam ją sobie za workiem. Chodź tu Ciotko-Zmiotko. Przeświadcimy diabła tak, że będzie zmiatać z młyna aż się będzie za nim kurzyć. (*dźwięk*) Oho, już leci diabeł. To ja też lecę – się schować się pod worek. (*znika*)

D: (*wlatując*) Blebleblebleble! Blb. Czuję, że znów czeka mnie wesoła noc. Ale zanim zacznę tu mielić i harcować chętnie się trochę prześpię. Utnę sobie małą drzemkę. (*kładzie się i chrapie*)

K: (*wychylając się*) Czekaj, zaraz ja cię utnę w... drzemkę – jak giez. Ciotko-zmiotko, do dzieła! (*bije go miotłą i znika*)

D: Auć! Coś mi w krzyżu strzyknęło – tfu, co ja gadam – nie w krzyżu tylko w tyłku. Jakby mnie ktoś uszczypnął... No cóż, tak się może zdarzyć – nie jestem przecie już najmłodszy. Ale nie róbmy sobie z tego nic – i jeszcze sobie pójdę udusić komara (*chrapie*)

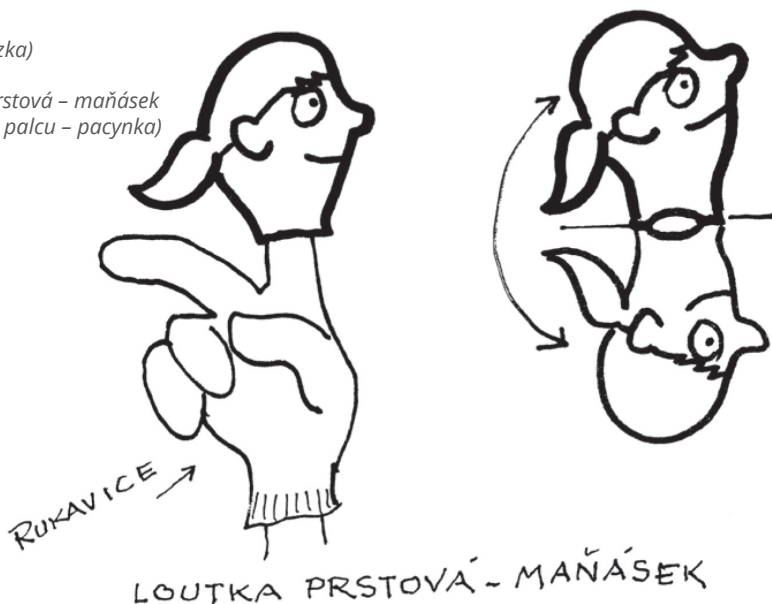
K: (*wychylając się*) I tak cię ukąsi. (*bije go miotłą i znika*)

D: Auć! Znowu mi coś w krzyżu... tfu – w tyłku łupnęło... A niech sobie tam łupie! Mam to w nosie. Lepiej sobie pośpię. (*chrapie*)

K: *(wychylając się)* No to, Ciotko-Zmiotko, jeszcze raz – łup! *(bije go miotłą i znika)*
D: Aua! Jeszcze bardziej mi łupie! To się tam podrapie i dalej pochrapie. Podrapie – pochrapie, ha, dobre... *(chrapie)*
K: *(wychylając się)* Już ja cię podrapię i pomasuję. *(bije go miotłą i znika)*
D: Auaua! Jakby mnie coś użarło! A piecze, że aż strach. To przez to chrapanie. Jak się źle ułożyć to potem się czuje jak połamany. To położę się wygodnie i nie dam się. *(chrapie)*
K: *(wychylając się)* Już ja ci zrobię wygodę! *(bije go miotłą i znika)*
D: Auauaua! To już nie do wytrzymania. Już mnie tak strasznie boli w plecach. Ki diabeł? Co ja gadam: przecież to ja jestem diabeł – i ja tu straszę!... A może tutaj straszy też jakieś inne straszdyło? Niech no tylko spróbuje. Roztargam je na kawałki! No, pokaż się, gagatku! *(rozgląda się)* No, chyba da mi już spokój. Potrzebuję trochę snu... *(chrapie)*
K: No to ja ci zgotuje koszmarny sen. *(bije go miotłą i znika)*
D: *(aż podskoczył)* To jest straszne, jak to piecze! Tu na pewno straszy! Lepiej zwieję zanim mnie zeżre. Albo lepiej nie... Może mi da spokój jak, bez chrapania, tak po cichutku tu się zdrzemnę...
K: *(wychodzi ze szmatą na szczotce)* Hu hu huuuu, hu hu huuu!
D: Rety, tutaj straszy!!! Straszdyło tu jest!!! Uciekam stąd zanim mnie to straszdyło zeżre! Bleblebleble! *(znika)*
K: A tom ci tego diabła porządnie nastraszył, panoczku. Wiał, aż się za nim kurzyło. I uwolniłem młyn od czarta. Młynarz może już pracować nawet w nocy i nie musi się nikt bać. A wy, dzieci, bójcie się tylko ciotki-zmiotki jak będziecie broić. Narka od Kaszparka! Hej!

rukavice
(rękawiczka)

loutka prstová – maňásek
(lalka na palcu – pacynka)

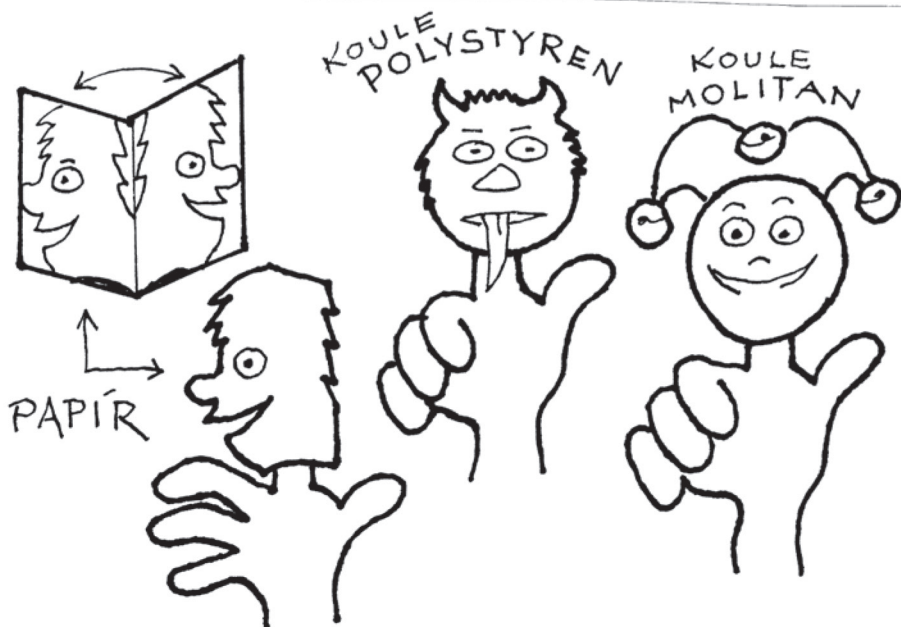
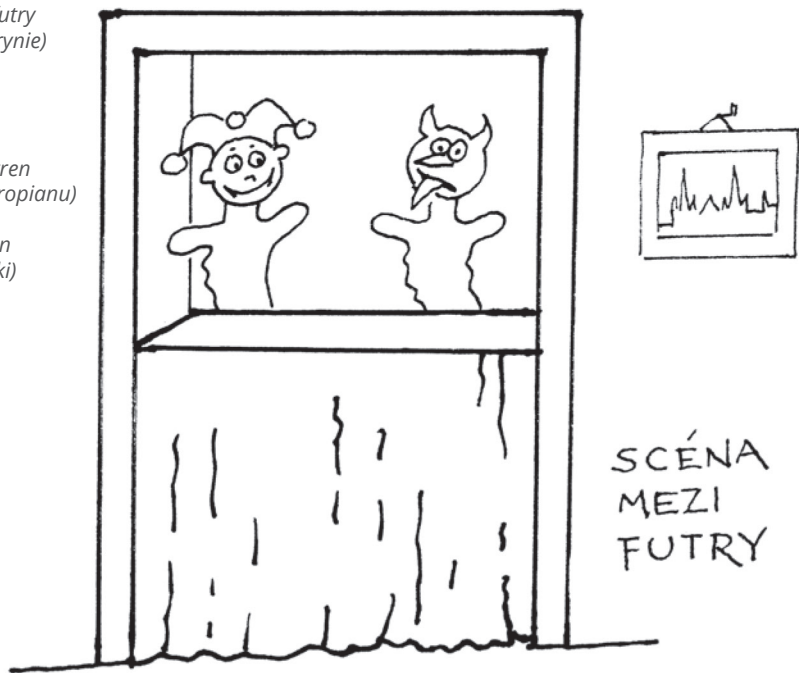

scena mezi futry
(scena w futrynie)

papír
(papier)

koule polistyren
(kulka ze styropianu)

koule molitan
(kulka z gąbki)

2. Kašpárek na houbách

(K – Kašpárek C – čert scéna – les rekvizita – klády)

K – *(vchází)* Kolik já jsem dnes našel hub? Děti, že to neuhodnete? Tak si to spočítáme. Já jsem nejdřív našel dvě houby, pak čtyři, potom tři – musel jsem tři vyhodit, protože byli červiví, pak jsem našel pět, pak šest, pak jednu a ještě jednu, pak čtyři, pak tři, pak dvě, pak žádnou – kolik hub jsem našel? Že to nevíte? Tak vám to řeknu sám. Víte kolik jsem našel hub? ... Plný košík. A já tady povídám a povídám a mě tady v nohavici něco šimrá. Co by to mohlo být? Au, teď mě to štíplou! Jéjéj, to jsou mravenci, ti ale štíplou! Já se musím jít támhle svléci a vyklepat ty mravence ze šatů. *(odchází)*

C – *(vchází)* Hudry, mudly, kudly. Chodím tady a né a né někoho chytit pro naši pekelnou říši. Hudry, mudry, kudly slyšel jsem, že se tady někde prodává draho voda. A to se nesmí.

K – *(Vchází)* Tak jsem tady zpátky. Ale měl jsem tři mravence pod čepicí a pět v kalhotách.

C – Hudry, mudly, kudly.

K – Fuj, to je černý člověk.

C – Pane, nevíte, kde se tady prodává draho voda,

K – *(žertovně)* Že teče tady voda.

C – Nénéné. Kde se tady prodává draho voda?

K – Jaká je v Praze móda?

C – Cooo?... Kde se tady prodává draho voda?

K – Ahá, že je těch peněz škoda.

C – Jaký peníze? ...Kde... se... tady... draho... prodává... voda,

K – Že se vám zkazila sóda.

C – Už toho mám dost. Půjdeš se mnou do pekla, protože si ze mě děláš legraci.

K – Nepůjdu.

C – Půjdeš!

K – Nepůjdu.

C – Že si na tebe pozvu celé peklo.

K – Já se budu bránit.

C – Ha, ha, ha.

K – Tak dobrá. Já půjdu dobrovolně, ale musíš mě splnit poslední přání.

C – Poslední přání? Dobrá. Co si přeješ? Spěchám do pekla.

K – Já si přeju..... sedni si na tyto klády. Ale nesmíš se pohnout ani promluvit!

C – To je jednoduché, to by dokázal i malý čert. *(sedá si)*

K – Nezapomeň, nesmíš se pohnout ani promluvit! Jinak prohraješ a já nikam nepůjdu.

C – Hele, už sedím a mlčím.

K – Děti, víte, kde sedí? Přece na těch kládách, kde jsou mravenci.

Myslím, že tam dlouho sedět nevydrží... čerte, jak pak se ti sedí?

Aha, on se nesmí hýbat.

C – Au...au... *(hýbá se několikrát, aby to Kašpárek neviděl)*

K – Čerte nehýbat a nemluvit! Nebo prohraješ!

C – Au, au... toto štípe. Pomóóc rychle pryč. (*utíká*)

K – Čertéé... A je pryč. No to jsem ale vyhrál a nepůjdu do pekla. Nazdárek. Zdraví Vás Kašpárek. (*odchází*)

2. Kacperek na grzybobraniu.

(*K - Kacperek, D - diabeł. Scena dzieje się w lesie, rekwizyty: kłody.*)

K: (*wychodzi, siada na kłodach*) Dzieci, nie zgadnicie, ile grzybów znalazłem dzisiaj? Chcecie, to policzymy. Najpierw znalazłem dwa grzyby, potem cztery, potem znalazłem trzy – ale trzy musiałem wyrzucić, bo były robaczywe, potem jeszcze pięć, potem sześć, ale dwa były trujące, potem jeszcze sześć, potem żadnego, a potem jeszcze trzy i jednego, i jeszcze jednego, i raz, dwa, trzy... Ile grzybów znalazłem dziś? Nie wiecie? To wam powiem, ile grzybów dziś znalazłem: pełny koszyk! A ja tu z wami gadu gadu a tam mnie coś w nogawce podszczypuje. Co to może być? Auć, ugryzło mnie! Ajej, to są mrówki, ależ mnie oblażyły. Muszę iść na stronę i wytrzepać je z ubrania. (*wychodzi*)

D: (*włazi*) Hudry, mudry, kudly. Łażę tak po tym świecie a nie mogę nikogo schwycić do naszego piekielnego królestwa. Hudry, mudry, kudly, ale słyszałem, że ktoś tutaj sprzedaje drogo wodę, a tego robić nie wolno.

K: (*wraca*) Jestem z powrotem. Ale miałem trzy mrówki pod czapką i pięć w galotkach.

D: Hudry, mudry, kudly.

K: Fúj, toż to diabeł.

D: Panie, nie wiecie, gdzie tu się sprzedaje drogą wodę?

K: (*przedrzeźniając*) Że cieknie drogą woda?

D: Nie, nie. Gdzie się tu sprzedaje drogą wodę?

K: Jaką mamy pogodę?

D: Cooo?... Gdzie się tu sprzedaje drogą wodę?

K: Aha, że płacą nam za szkodę?

D: Jaką szkodę? Gdzie... się... tu... sprzedaje... drogą... wodę.

K: Ktoś wam popsuł Szkodę?

D: Mam tego dosyć. Pójdiesz ze mną do piekła, odechce ci się żartów.

K: Nie pójdę.

D: Pójdiesz.

K: Nie pójdę.

D: Wezwę na pomoc czartów z piekła.

K: Będę się bronić.

D: Ha, ha, ha.

K: No dobrze. Pójdę dobrowolnie, ale musisz spełnić moje ostatnie życzenie.

D: Ostatnie życzenie? Dobra. Co sobie życzysz? Tylko szybko.

K: Ja sobie życzę... żebyś usiadł na tych kłodach. Ale nie wolno ci się ruszać ani mówić!

D: To jest proste, to by umiał nawet mały diabeł. (*siada na kłodach*)

K: Pamiętaj, nie wolno się ruszać ani mówić! Inaczej przegrasz i nigdzie nie pójdę.

D: Oto siedzę i milczę.

K: Dzieci, wiecie na czym on siedzi? Tak, na tych kłodach są mrówki. Myślę, że sobie tak długo nie posiedzi... Diable, jak tam ci się siedzi? Acha, ty nie możesz gadać. Ani się ruszać.

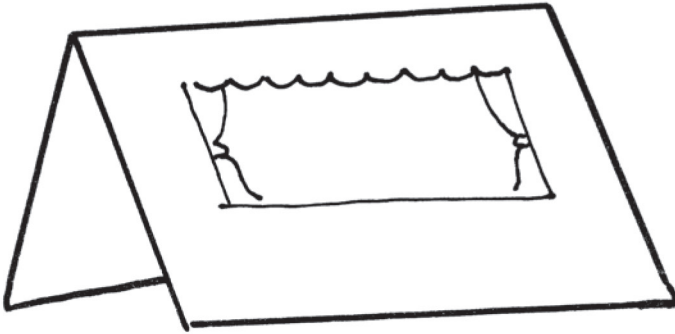
D: Au... au... *(Diabeł tłumii krzyki i stara się nie reagować na ukąszenia – Kacperek go poucza – i tak kilka razy na przemian)*

K: Diable... nie możesz się ruszać... ani gadać... Przegrasz.

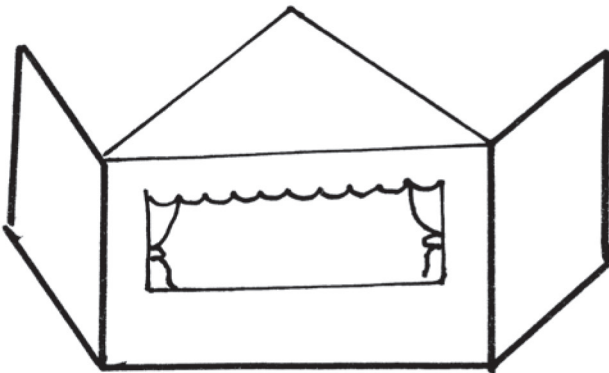
D: Au, au... Jak to szczypie. Pomocy! Ratunku! *(ucieka)*

K: Ha, Diable... Uciekł. No to wygrałem i nie muszę iść do piekła. No to narka od Kaszparka! Hej!

*papírové stolní divadlo
(stolikowy teatrzyk z papieru)*

PAPÍROVÉ STOLNÍ DIVADLO

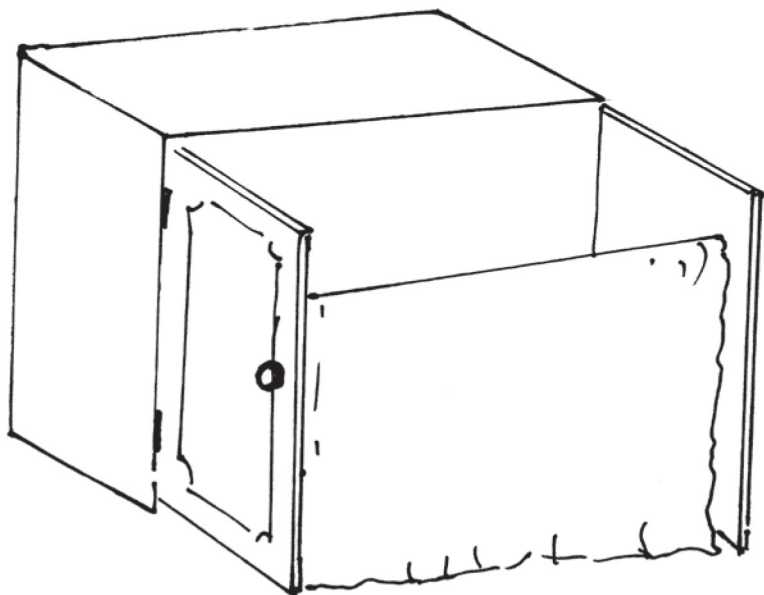

scena ve
dveřích skříně
(scena między
drzwiami
szafy)

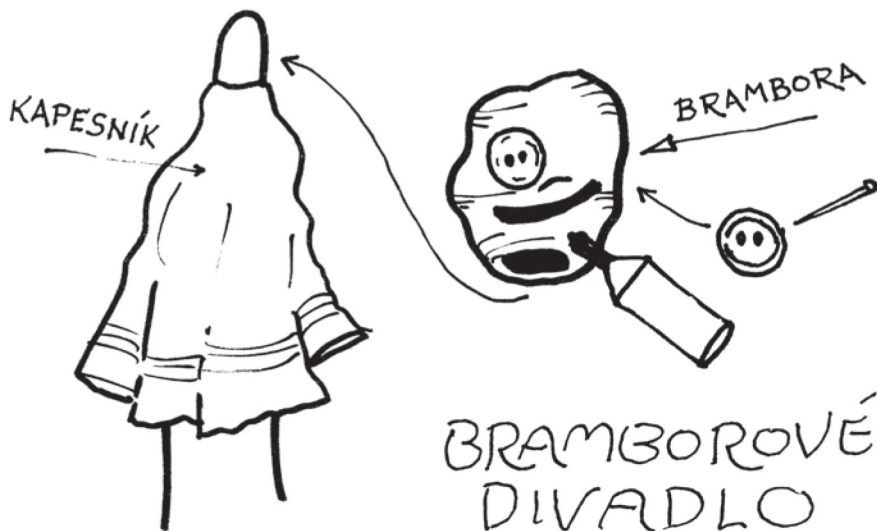
kapesník
(chustka do
nowa)

bramborové
divadlo
(teatrzyk z
ziemniaka)

brambora
(ziemniak)

SCÉNA VE DVEŘÍCH SKŘÍNĚ

3. Jak Kašpárek zachránil princeznu před drakem

(K – Kašpárek Kr – král D – drak P – princezna scéna – před zámkem)

Kr – *(chodí sem a tam)* Já jsem nešťastný, co já jen budu dělat? *(3x to řekne)*

K – *(vejde)* Ale, hele, je tu nějaký smutný člověk. Kdepak jste se tady strejdo vzal? Zabloudil jste nebo jste snad duch?

Kr – Ty jsi mě nepoznal?... Já jsem král.

K – Opravdu, to jsem ale ťululum... To jste asi král z tohoto zámku.

Kr – *(smutně)* Ano, právě z toho.

K – A co tady tak chodíte a přemýšlíte?

Kr – Ale, mou dceru princeznu Bambuličku má sežrat strašný drak. A žádný princ, který by ji zachránil, se nenašel.

K – Teď už vím, proč je tady na zámku takový smutek. Drak tu je!

Kr – Co já jen budu dělat?

K – Já vám pane králi pomůžu.

Kr – Ty?... *(prohlíží si Kašpárka)*... Né, drak by tě taky sežral.

K – To je možné, ale přesto si na něj troufám .

Kr – Chceš s ním zápasit?

K – To ne. Ale zvítězím svým rozumem a princeznu Bambuličku zachráním před jeho zuby.

Kr – Těžko ti uvěřita v tvou pomoc věřit.

K – Pane králi, hlavní je – nebát se a bojovat!

Kr – Myslíš?... Tak ano! Nebát se a bojovat! *(smutně)* Ale já se stejně bojím.

K – A kdy má ten strašlivý drak přiletět?

Kr – Už dnes, až zazní tři velké rány.

K – To asi moc času nemám... Ale vítězné fanfáry pro Kašpárka budou.

Kr – Ty si Kašpárek?

K – Ano, já jsem český Kašpárek – co má rád kaši a párek.

Kr – Sláva. Český Kašpárek je tu. Jdu tu dobrou zprávu říct princezně Bambuličce... princeznóó... *(odchází)*

K – Na viděnou, pane králi...ale co já teď vymyslím? Přemoci strašného draka – to není jen tak! Jak pak bych ho mohl přemoci?... Meč nemám... nejsem princ Bajaja. Což takhle nějakým pitím – třeba pivem? Ale to ne, zdejší pivo je nic moc. Drak by dostal ještě větší hlad... Čas běží... a dobrý nápad nikde. Co já vymyslím?... *(čichá)* ...Co to tady tak voní?... to na zámku dělají vepřové hody... a já tady pomalu umírám hladu. A tam mají samé jitrnice, jelítka, klobásy... á... jitrnice! To je ono! Drak je mlsoun a jitrnici si určitě dá. A já mu do ní dám nějaký strašný jed... Třebááá... houba – houba muchomůrku zelenou. To je nápad! Hurá! Honem musím běžet pro jitrnice, než mně je sníte, abych to stihl než zazní tři rány. *(odchází)*... *(tři rány)*

D – *(vletí)* Hů,hů... už mě kručí v žaludku. Tady jsou princezny mňam, mňam – dobré, křehoučké a měkoučké – mňam, mňam. Hů,hů... nabízeli mě dvě babičky za jednu princeznu, ale já jsem je hnal. Babičkami si žaludek kazit nebudu... Hm! To je divné. Tříkrát odbylo a princezna nikde. Asi se rozzlobím.

K – *(vběhne)* Dobrý den, draku.

D – Dobrý.

K – Už jsem myslel děti, že to nestihnu. Uf.

D – Co tady chceš?

K – Já jsem přišel místo princezny, abych....

D – Já tebe nechci, já chci princeznu!!!!

K – ...já jsem přišel místo princezny, abych ti přinesl předkrm... jitrničky.

D – Jitrničky! Ty já mám taky rád mňam, mňam... Kde je máš?

K – Přinesl jsem jich tolik, uf,uf, že jsem je už nemohl unést. Musíš si pro ně támhle za zámek doletět.

D – To já letím... Princeznička počká, mňam, mňam, jitrničkýýý... (*odletí*)

K – Dobrou chuť... On neví, že v nich je jedovatá houba – muchomůrka zelená.

D – (*mlaská*)

K – Jen si mlaskej dráčku. ... jen si mlaskej...

D – (*přiletí*) Ty byly dobré. No a teď bych si dal princezničku!

K – Ty jsi měl málo?

D – Málo!!... Hů,hů....Chci princeznu!!....škyt ... ééé... co je to se mnou? Škyt... mám nějakou škytavku. To je divné (*prdne si*) Teď mám prdlavku... já tě vidím dvakrát... (*škytne+prdne*) a teď vydím třikrát... (*škytne + prdne*) už dokonce čtyřikrát hů, hů ...škyt ...bolí mě břicho, asi puk... puk.. puknu... puk... (*rána – drak padne*)

K – (*bojácně*) Dra... drak se-se úúz ne-nehýbá? (jde k němu) Sláva, sláva. Drak je mrtev. Vyhrál jsem.

Kr – (*vchází*) Kdo to tady křičí?... Je to možné? Drak je mrtev! Opravdu?

K – Opravdu.

Kr – Díky tobě Kašpárku. (*dává mu pusy*). A za odměnu dostaneš půl zámku a princeznu za ženu.

K – Có? Děkuji pane králi, ale nemohu to přijmout. Já musím přece zase do další pohádky.

Kr – Aha. Tak mě prozrad, jak si přemohl toho strašného draka.

K – Inu, stačila trocha jitrnic, jedovatá houba – muchomůrka zelená. A mlsný drak je mrtev. Nashledanou, pane králi. (*utíká pryč*)

Kr – Děkuji ti za pomoc Princeznóóó... pricezničkóó Bambuličkóó... drak je mrtvý... sláva... sláva... Jsi vysvobozena.

P – (*vchází*) Opravdu? Drak je mrtev? Sláva, tatíčku králi. Jsem zachráněná. Jdeme to slavit... Ale něco tu smrdí... ale to nevádí. Sláva,sláva... (*odchází*)

3. Jak Kacperek ocalił księżniczkę przed smokiem

(*K – Kacperek, Kr – król, S – smok, Ks – księżniczka. Scena dzieje się przed zamkiem.*)

Kr: (*chodí tam i z powrotem*) O, ja nieszcześliwy, co ja teraz zrobię? (*powtarza 3 razy*)

K: (*wchodzi*) Oho, to musí být jakis nieszcześliwy człowiek. Skądże się tu wzięłeś, wujaszku? Błąkacie się tak w kółko, a może jesteście duchem?

Kr: Nie widzisz, że jestem królem?

K: Ależ ze mnie gamoń... Na pewno jesteście królem z tego zamku.

Kr: Dokładnie.

K: A co tak tutaj się błąkacie i rozmyślacie?

Kr: Ah, moją córkę – księżniczkę Bambuliczkę, ma pożreć straszliwy smok. A nie znalazł się żaden książę, który by ją zechciał ocalić.

K: Teraz rozumiem, dlaczego na zamku panuje taki smutek. To przez smoka!

Kr: Co ja teraz zrobię?

K: Pomogę wam panie królu.

Kr: Ty?... (*przygląda się Kacperkowi*) Nie, nie, jesteś za mały, ciebie cię pożre na przystawkę.

K: Jestem mały, ale śmiały.

Kr: Chcesz walczyć ze smokiem?

K: Dosłownie to nie. Ale pokonam go sprytem a księżniczkę ocalę od zguby.

Kr: Jakoś ciężko w to uwierzyć....

K: Panie królu, przede wszystkim nie wolno się bać – trzeba walczyć!

Kr: Myślisz?... Więc niech tak będzie! Nie bać się tylko walczyć! (*smutno*) Ale ja się dalej boję.

K: A kiedy ma przylecieć ten straszliwy smok?

Kr: Już dzisiaj, gdy zabrzmią trzy straszliwe grzmoty.

K: To nie mamy za wiele czasu... a potem zabrzmią zwycięskie fanfary dla Kacperka!

Kr: Tyś jest Kacperek?

K: Ano ja! Jestem czeski Kaszparek – co je kaszę i skwarek.

Kr: Hurra! Czeski Kacperek tu jest. Idę powiadomić księżniczkę. Księżniczko!... (*wychodzi*)

K: Do zobaczenia, panie królu... ale teraz muszę coś wymyślić. Zwyciężyć smoka – łatwo powiedzieć. Ale jak go zwyciężyć? Nie mam miecza, nie jestem księciem z bajki... Może jakiś czarodziejski napój?... Najlepiej piwo! Nie, od piwa głowa się kiwa. I apetyt rośnie... Czas leci... a dobry pomysł nie przychodzi. Coś trzeba wymyślić... (*cisza*)... Co to tak pachnie? Zdaje się, że na zamku robią świniobiecie. A ja tu umieram z głodu. A tam robią świeżonkę, pieczenie, kiełbasy... a właśnie! Kiełbasa! To jest to. Smok jest smakoszek i na pewno skosztuje kiełbasy. A ja mu nafaszeruję kiełbasą trucizną. Najlepiej... grzyby... zielony muchomor sromotnikowy. To jest pomysł! Hurra! Teraz szybko po kiełbaskę. Muszę zdążyć zanim zabrzmią trzy straszliwe grzmoty. (*wychodzi*)... (*trzy grzmoty*)

S: (wlatuje) Hu, hu, hu... Już mi burczy w brzuchuuu. Tu są księżniczki, mniam, mniam – pyszne, chrupiące, mięciutkie – mniam, mniam. Hu, hu, hu, hu! Proponowali mi dwie babiczki zamiast księżniczki, ale ich pognałem. Księżniczkę zjeść chciałem. Ale, hm. To dziwne. Trzy razy zagrzmiało a księżniczki nie widać. Zaraz się wścieknę!

K: (wbiega) Dzień dobry, panie smoku.

S: To się okaże, czy dobry.

K: Dzieci, już myślałem, że nie zdążę. Uff...

S: Czego tu chcesz?

K: Przyszedłem zamiast księżniczki.

S: Ale ja cię nie chcę. Ja chcę księżniczkę!!!

K: Ale ja ci przyniosłem coś na ząb, coś na kieł – kiełbaska.

S: Kiełbaska!? Lubię kiełbaski, mniam, mniam... Gdzie ją masz?

K: Ale ta kiełbasa jest taka wielka, że jej nie mogłem unieść. Musisz lecieć po nią na zamek.

S: To lecę.... Księżniczka może poczekać, mniam, mniam, kiełbasia. *(odlatuje)*

K: Smacznego... a w kiełbasi znajdziesz coś na humorek – zielony muchomorek.

S: *(mlaska)*

K: Jak mlaska! Smakuje kiełbaska?

S: *(przylatując)* To było pyszne. A teraz mam ochotę na księżniczkę.

K: Jeszcze ci mało?

S: Mało!... Hu, hu, hu... Chcę księżniczkę mieć w brzuchu!!! Czk... eee... co się ze mną dzieje? Czk... Dostałem jakieś czkawki. Co jest? *(pruknął)* Oo! Najpierw bąk a teraz widzę podwójnie... *(czka i puszcza bąki)* a teraz widzę potrójnie *(czka i puszcza bąki)* A nawet czterokrotnie, hu, hu, hu, hu... Czk... uh, uh, uh, boli mnie brzuch. Cały brzuch mi spuchł i chyba zaraz pęknie. *(grzmot – smok pada)*

K: *(ostrożnie)* Smok już chyba pękł? (podchodzi do smoka) Ani dycha! Hurra! Udało się – smok pokonany.

Kr: *(wychodzi)* Kto tu tak krzyczy?... Czy to możliwe? Smok nieżywy! Doprawdy?

K: Doprawdy.

Kr: Dzięki tobie Kacperku. *(całuje go)*. A w nagrodę dostaniesz pół królestwa i rękę księżniczki.

K: Oj, nie. Pięknie dziękuję, panie królu, ale nie mogę przyjąć nagrody. Muszę przecież za chwilę być w kolejnej bajce.

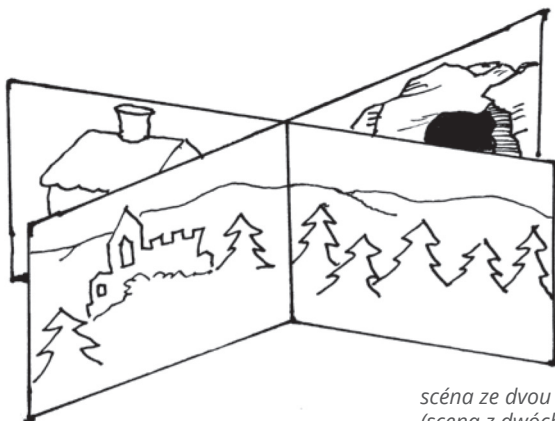
Kr: Aha. Ale wyjaśnij mi, jak pokonałeś tego strasznego smoka.

K: Wystarczyła jedna kiełbaska i kilka grzybów... I możemy smoka smakosza wyrzucić do kosza. Do widzenia, panie królu. *(ucieka)*

Kr: Kiełbaska i grzyby? Tak czy owak – dziękuję za pomoc... Księżniczko... księżniczko Bambuliczko... Smok jest martwy... Hura... hura... jesteś ocalona.

Ks: *(wychodzi)* Naprawdę? Smok jest martwy? Hura, tatusiu królu. Jestem ocalona. Chodźmy to uczcić... ale tu brzydko pachnie... a co mi tam! Hura, hura... *(wychodzi)*

SCÉNA ZE DVOU PAPIROVÝCH KARTÓNŮ

scéna ze dvou papírových kartónů
(scena z dwóch kartonów)

papírova roura
(*rura z papieru*)

dřevěný špalíček
(*drewniany kolek*)

papír stočený
(*papier zrolowany*)

PAPÍROVÁ
ROURA

DŘEVĚNÝ
ŠPALÍČEK

PAPÍR
STOČENÝ

4. Jak Kašpárek byl hlídačem

(*K – Kašpárek S – sedlák scéna – jabloň a hruška rekvizity – klacek, hadr*)

K – (*vchází*) Děti, bojíte se strašidel?... Ale pozor. Vždycky strašidlo nemusí být strašidlem. Nevěříte? Tak já vás o tom přesvědčím. To jsem jednou sloužil u sedláka jako hlídač. Hlídal jsem jeho ovocnou zahradu, aby tam nikdo nic netrhal. Tuhle jabloň (*jde k ní*) a tuhle hrušku (*utíká k ní*). A tahle to dopadlo...

S – (*za scénou*) Kašpárku hlídáš?

K – Hlídám, hlídám....

S – (*za scénou*) Kašpárku hlídáš?

K – Hlídám, hlídám, pane sedláku...

S – (*vchází*) Hlídej, hlídej...ale hlídali tu větší chlapi než si ty, ale jak se tady ukázalo strašidlo, tak utekli!

K – O mě se nebojte, pantáto sedláku. Já neuteču. I když jsem to vaše strašidlo nikdy neviděl, tak se ho nebojím.

S – Ale ti, kdo ho viděli, povídali, že prý jde z něho strach a hrůza!

K – Ať jde z něho třeba straka a koza...

S – Ale povídám strach a hrůza!!!!

K – Vždyť povídám, že jde z něho straka a koza....ale na mě si nepřijde. Já se toho vašeho strašáka neleknu.

S – Jakého strašáka?????.... Tady straší strašidlo!

K – Có? Povidlo?

S – Žádné povidlo, ale strašné strašidlo... Kašpárku, když utečeš, tak ti nezaplátím, za to, že jsi tu hlídal.

K – Ale mě to vaše strašidlo nevystraší.

S – Všichni před tebou utekli a žádné peníze za hlídání nedostali.

K – Já vím, že nesmím utéct.

S – Tak Kašpárku hlídej, ať tvojí veselost nespolkne strašidlo.

K – I nespolkne. To by muselo mít pusku, jako velryba.

S – Tak dobrou noc. A pozor na strašidlo cha,cha... *(odchází)*

K – V tom to hlídání se mě něco nelíbí. Ten sedlák je moc mazaný a lakomý. Každý rok si vezme někoho na hlídání a když mu má zaplatit, tak se tady objeví strašidlo. Ten hlídač uteče a sedlák má hlídání zadarmo. To je nějaké podezřelé. Děti, teď jsem dostal nápad. Ne že bych se bál, ale já si na to strašidlo najdu nějaký klacek. Vás chci poprosit, aby jste tu chvilku hlídali místo mě. A kdyby se tady objevilo strašidlo, tak zavolejte Kašpárku....a já přiběhnu. *(odchází)*

S – *(vchází k jabloni – má přes sebe bílou látku)* Hu, hu, hu... *(děti křičí – sedlák zmizí)*

K – *(vchází)* Kde je?... U jabloně?...Vždyť tu není... *(odchází)*

S – *(vchází k hrušce)* Hu, hu, hu... *(děti křičí – sedlák zmizí)*

K – *(vchází)* Kde je?... U hrušky?... Vždyť tu není... *(odchází)*

S – *(vchází k jabloni)* Hu, hu, hu... *(děti křičí)*

K – *(vchází – má v ruce klacek)* Kde je?... Tady je.

S – Hu, hu, hu.

K – Pěkně vítám, to jsou k nám hosti.

S – Hu, hu, hu.

K – Co říkáš? Že chceš kousek tvarohu?

S – Nééé! Hu, hu, hu.

K – Tak si šlápni na nohu!

S – Cóó? Hu, hu, hu.

K – To je nějakého hučení. Děti, to je snad zakletý hučitel. Co vlastně chceš? Ale já takové huhuřeči nerozumím. Neumíš česky?

S – Hu, hu, hu. Uteč nebo tě roztrhám.

K – Copak jsem papírový, abys mě roztrhal? A vůbec, já jsem tady od toho, aby se tu nic netrhalo. Já jsem tady hlídač, ty hučidlo.

S – Povídám. Uteč!Za chvíli udeří tvoje poslední hodina!

K – Poslední hodina? Já myslím, že udeří tvoje poslední hodina. *(začne ho bít)*... a první... a druhá... a třetí... a čtvrtá...

S – Au... au... *(křičí a utíká před ním)*

K – Kam utíkáš? Kde jsme to skončili? A pátá...a šestá....

S – Už dost prosím. Kašpárku, prosím tě odlož tu hůl.

K – To je dobré. He, he. Já jsem se měl bát a zatím se strašidlo bojí mě. Tak se podíváme na to strašidlo z blízka. *(sundá mu hadr)*

S – Kašpárku....

K – Ale, ale. Ze strašidla se vyloupl pantáta sedlák. Tak to vy jste tady strašil ty hlídače, aby jste jim nemusel zaplatit.

S – Ano, Kašpárku. To já tady strašil, aby všichni utekli.

K – Já jsem neutekl, tak mě zaplatíte.

S – Jsi chytrý, tak pojd.

K – Tak jdeme. Děti, nazdárek, zdraví vás Kašpárek a pamatujte si, že strašidlo nemusí být vždycky strašidlem. Ahoj. *(odchází)*

4. Jak Kacperek byl stróżem

(K - Kacperek, G - gospodarz. Scena - jablůň i grusza, rekwizyty: kij, szmata)

K: *(wchodzi)* Boicie się straszedeł, dzieci?... Powiadają, że nie taki diabeł straszny, jak go malują. A straszdyło? Też nie musi być takie straszne. Nie wierzycie? Spróbuję was przekonać. Nająłem się kiedyś do pewnego gospodarza na stróża. Pilnowałem jego sadu, żeby nikt tam nie grasował. Tu jablůň – tam grusza... A było to tak...

G: *(za sceną)* Kacperku pilnujesz?

K: Pilnuję, pilnuję...

G: *(za sceną)* Kacperku pilnujesz?

K: Pilnuję, pilnuję, panie gospodarzu...

G: *(wchodzi)* Pilnuj, pilnuj..., ale pamiętaj – pilnowali tu więksi i mocniejsi od ciebie, ale jak się tylko pokazało straszdyło, uciekali!

K: O mnie się nie bój, panie gospodarzu. Ja nie ucieknę. Nigdy nie widziałem tego waszego straszdyła i się go nie boję.

G: Ale ci, którzy go widzieli, mówili, że to strach i groza!

K: Stara koza?

G: Strach i groza!!!

K: Nie boję się starej kozy.

G: Strach!

K: Strach na wróble?

G: Nie strach tylko straszdyło.

K: Przerobię go na powidło.

G: Ale jeśli uciekniesz nie zapłacę ci ani grosza.

K: Ale powiadam, że mnie to powidło nie wystraszy.

G: Wszyscy przed tobą uciekli a nikt nie dostał zapłaty za stróżowanie.

K: Wiem, że nie wolno uciec.

G: Więc pilnuj, Kacperku i strzeż się, żeby cię strach nie obleciał.

K: Żeby mnie oblecieć musiałby mieć skrzydła jak wielki nietoperz.

G: To dobrej nocy. A uważaj na straszdyło, ha, ha... *(wychodzi)*

K: W tym całym stróżowaniu musi być jakiś kruczek. Ten gospodarz to krętacz i chytrus. Na każdy sezon zatrudnia stróża, a gdy zbliża się czas wypłaty pojawia się straszdyło. Stróż ucieka a gospodarz ma za darmo strzeżony ogród. To jest podejrzane. Dzieci, mam pewien pomysł. Znajdę sobie porządnego kija na to straszdyło. A was poproszę, żebyście tu chwilę pilnowali zamiast mnie. Jakby się pojawiło straszdyło to mnie zawołajcie: Kacperku! I ja przybiegnę. *(wychodzi)*

G: *(idzie w kierunku jablůni - ma na sobie białą płachtę)* Hu, hu, hu...

(dzieci krzyczą – strach znika)

K: *(wchodzi)* Gdzie, gdzie?... Za jabłonką?... Nic tu nie ma... *(wychodzi)*

G: *(idzie w stronę gruszy)* Hu, hu, huu... *(dzieci krzyczą)*

K: *(wchodzi)* Gdzie, gdzie?... Za gruszą?... Nic tu nie ma... *(wychodzi)*

G: *(idzie ku jabłoni)* Hu, hu, hu... *(dzieci krzyczą)*

K: *(wchodzi, ma w rękę tęgi kij)* Gdzie, gdzie?... Za gruszą?... Ah, tu jesteś, ptaszku!

G: Hu, hu, hu...

K: Witam pięknie, przybywasz do nas w gości?

G: Hu, hu, huuu...

K: Co mówisz? Że ci burczy w brzuchu?

G: Neeee! Hu, hu, hu, huuuu.

K: A mi huczy aż w uchu.

G: Coo? Hu, hu, hu.

K: Po co tak huczeć? Dzieci, może to zaczarowany puchacz? Ja nie rozumiem huczenia. Nie umiesz mówić po ludzku?

G: Hu, hu, hu. Uciekaj albo cię rozerwę.

K: Albo to ja jestem z papieru żebyś mnie rozrywał? A widzisz, ja to właśnie po to jestem, żeby nikt nie zrywał – owoców. Jestem stróżem puchacza.

G: Mówię ci – uuuuciekaj! Za chwilę wybije twoja ostatnia godzina!

K: A ja myślę, że ciebie wybije twoja ostatnia godzina. *(bije go)* ...pierwsza... druga... trzecia... i czwarta.....

G: Au... au... *(krzyczy i ucieka przed nim)*

K: Gdzie uciekasz? Jeszcze nie skończyłem? A piąta?... a szósta?...

G: Już dość, proszę, Kacperku. Odłóż tylko tą gałąź.

K: Zaraz, zaraz – to ja się miałem bać, a nie straszycie mnie. Chodź tu, nie bój się, chcę ci się bliżej przyjrzeć. *(ściąga kijem płachtę z Gospodarza)*

G: Kacperku...

K: Ale, ale. Straszycie okazało się panem gospodarzem. To ty straszycie tutaj, żeby nie płacić stróżom.

G: Tak, Kacperku. To ja tu straszycie i wszyscy uciekali.

K: Ale ja nie uciekłem teraz mi za wszystko zapłacisz *(podnosi kij)*

G: Nie, nie, Kacperku, zapłacę ci, zapłacę wszystko, co do grosza.

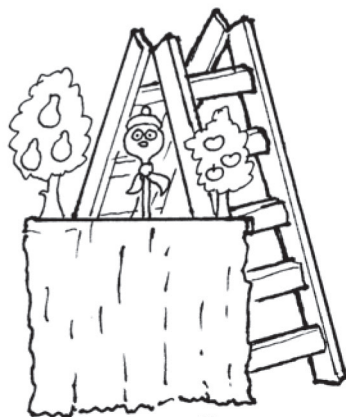
K: No to idziemy. Narka, dzieci, od Kaszparka. Teraz wiecie, że nie zawsze strach taki straszny, jak go malują. Hej!

*scéna – štafle
(scena na drabinie)*

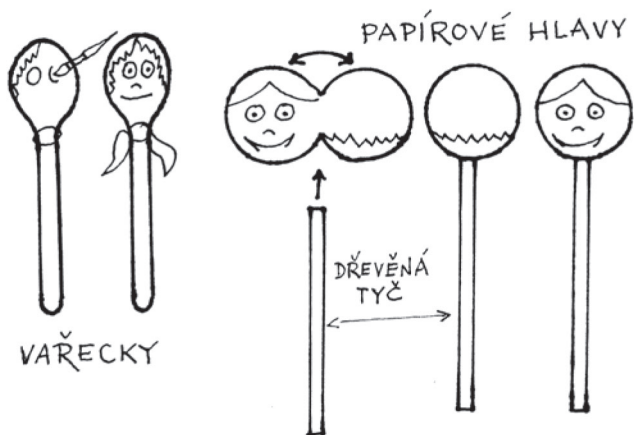
*vařečky
(warzechy – łyżki drewniane)*

*papírové hlavy
(główki z papieru)*

*dřevěná tyč
(drewniany patyk)*

SCÉNA - ŠTAFLE

5. Hloupý čert

(K – Kašpárek C – čert scéna – domeček se zahrádkou)

K – *(vchází)* To je pěkný den. Ale bolí mě v zádech. To znamená, že se dneska něco stane. Ale co? ...To nevím....

C – *(vletí)* Blblbl.....

K – Hele, kominík tu je.

C – Có???... Jaký kominík?... Tak jsem tě přece našel.

K – Vidíte děti, že jsem měl pravdu, že se něco stane.

C – Nemluv a chystej se na cestu!

K – Co říkáš? Že se ti mám podívat na vestu?

C – Jakou vestu? Vždyť žádnou nemám. Říkám, chystej se na cestu!

K – A kam?

C – Ble, ble... přece k nám.

K – Snad si nemyslíš, že se chci učit kominíkem?

C – Jakým kominíkem? Já sem čert! A ty musíš se mnou do pekla!

K – Co říkáš? Že se ti kočka upekla?

C – Jaká zase kočka? Ble, ble. Říkám, že musíš se mnou do pekla! Hele už toho mám dost!

K – Tak okusuj kost!

C – Povídám....

K – Tak povídej, já poslouchám...

C – Povídám, že toho už mám dost!!!!

K – A já ještě víc a tobě nedám nic!

C – Có????? Lucifér poručil, abych tě přinesl do pekla!

K – Tak mu vyříd' mé uctivé pozdravení.

C – Jaké pozdravení???? Já tě mám přinést do pekla!

K – Co tam budu dělat?

C – Přikládat do kotle!

K – Vždyť bych se u vás umazal.

C – Tak ty nepůjdeš?

K – Čertíku nepůjdu.

C – Mám zavolat z pekla na tebe kamarády?

K – Proč bys je volal? Vždyť se tu spolu dobře bavíme.

C – Ale pan Lucifér řekl, abych tě přivlík!

K – On se mu utrhł knoflík?

C – Jaký konflík!!!!

K – Čertíku mám nápad. Když mě splníš poslední přání, tak půjdu s tebou.

C – A jaké?

K – Třeba... třeba pojď se mnou soutěžit.

C – A jak?

K – Budeme běhat kolem mého domečku a zahrádky třikrát dokola. Když mě chytneš, tak půjdu s tebou do pekla. A když ne... tak to znamená, že jsem ti utekl.

C – Dobrá to beru. To vyhraju.

K – Jak to?

C – Protože běhám jako zajíc. Strašně rychle. Víš co? Utíkej napřed... chacha.
 K – Dobře utíkám. A nezapomeň, že běžíme třikrát dokola... (*utíká pryč*)
 C – A co já tady?... Rychle za ním – chytit – a do pekla s ním! (*utíká pryč*)
 K – (*vběhne*) Uf, uf. Už nemůžu. Děti mám takový nápad. Já se tady schovám do domečku. Až příběhne čert, tak mu řekněte, že už jsem běžel. (*schová se*)
 C – (*vběhne*) Uf, uf. Děti, Kašpárek už tady běžel? (*ano...*) Tak to musím přidat, Abych ho dohnal. (*odbíhá*)
 K – (*vykoukne*) Děkuji děti, že mě pomáháte. A nezapomeňte, až příběhne čert po druhé, tak mu řekněte, že už jsem běžel. (*schová se*)
 C – (*vběhne*) Uf, uf. Děti, Kašpárek už tady běžel? (*ano...*) Tak to musím ještě rychleji běžet, abych ho chytil. (*odbíhá*)
 K – (*vykoukne*) Děkuji děti, že mě pomáháte. A nezapomeňte, až příběhne čert po třetí, tak mu řekněte, že už jsem běžel. (*schová se*)
 C – (*vběhne*) Uf, uf... uf, uf. Děti... Kašpárek... už tu běžel? Uf, uf. (*ano...*) Tak to mě utekl. To zas dostanu v pekle na prdítko, že jsem ho nepřivedl Kašpárku! Já tě stejně jednou do pekla donesu!!! (*odletí*)
 K – (*v zákulisí*) Děti? Čert už odletěl? Opravdu?... (*vchází*) Uf, nebyť vás, tak jsem byl v pekle. Moc vám děkuji, že jste mně pomohli. A teď půjdu hezky spát. Tak nazdárek, zdraví vás Kašpárek. Ahoj. (*zajde do domečku*)

5. Głupi diabeł

(K - Kacperek, D - diabeł. Scena – dom z ogródkiem)

K: (*wchodzi*) Piękny dzień mamy dziś. Ale coś mnie łupie w kręgosłupie... a to znaczy, że coś się dziś stanie. Ale nie wiadomo co?...

D: (*wchodzi*) Bleblebleble...

K: Oho, kominiarz.

D: Co? Jaki kominiarz? A jednak cię znalazłem.

K: Widzicie dzieci – miałem rację, że coś się stanie.

D: Nie gadaj, tylko szykuj się na drogę.

K: Co mówisz? Że cię mam podrapać w nogę?

D: Jaką nogę? Przecie mnie nic nie swędzi. Mówię, szykuj się na drogę!

K: A gdzie?

D: Ble, ble... no przecie do nas.

K: Myślisz sobie, że ja chcę zostać kominiarzem?

D: Jakim kominiarzem? Jestem diabełem! I mam z tobą iść do piekła!

K: Co mówisz, że ci mama kota upiekła?

D: Jakiego kota? Jaka mama? Mówię, że mam z tobą do piekła! Mam już tego dość!

K: to ogryź sobie kość!

D: Nie kość! Mówię...

K: To mów. Ja posłucham.

D: Powiadam, że mam tego dosyć!

K: A ja mówię, że nie mam nic do tego.

D: Co??? Lucyfer rozkazał, abym cię przyniósł do piekła!

K: A co ja mam tam robić?
D: Dokładać do kotła!
K: Przecież bym się tylko ubrudził.
D: Czyli nie pójdzie?
K: Czyli nie pójdę.
D: Mam zawołać kolegów?
K: A po co masz ich wołać? Przecież razem się tu dobrze bawimy.
D: Ale pan Lucyfer powiedział, że bym cię związał i przywlekł do...
K: A guzik!
D: Jaki guzik???
K: Z pętelką. Posłuchaj, diabłu, mam pomysł. Jak spełnisz moje ostatnie życzenie, pójdę z tobą.
D: Jakie życzenie?
K: Musisz się ze mną... ścigać.
D: Gdzie?
K: Wokół mojego domu. Trzy okrążenia. Jeśli mnie złapiesz to pójdę z tobą do piekła. A jeśli nie... to znaczy, że ci uciekłem.
D: Dobrze. Niech będzie. Wygram z łatwością.
K: Taki jesteś pewien?
D: Biegam jak zając. Strasznie szybko. Nawet dam ci fory. Biegnij pierwszy. Ha, ha, ha.
K: Dobrze, biegnę. Pamiętaj – trzy okrążenia. (*biegnie*)
D: Ha, ha, ha. A teraz – szybko, za nim. Złapię go i do piekła z nim! (*biegnie*)
K: (*wbiega*) Uf, uf. Już nie mogę. Dzieci, mam taki pomysł. Schowam się w domu. Jak przybiegnie diabeł, to mu powiedzcie, że już pobiegłem. (*chowa się*)
D: (*wbiega*) Uf, uf. Dzieci czy Kacperek już tędy biegł? (*dzieci odpowiadają: tak*) To muszę przyspieszyć, żeby go złapać. (*biegnie dalej*)
K: (*wychyla się z domu*) Dziękuję dzieci, że mi pomagacie. A pamiętajcie, jak przybiegnie znowu diabeł, powiedzcie mu, że już biegłem. (*chowa się*)
D: (*wbiega*) Uf, uf. Dzieci, Kacperek już tędy biegł? (*dzieci odpowiadają: tak*) To muszę jeszcze szybciej biec, żeby go dogonić. (*wybiega*)
K: (*wychyla się z domu*) Dziękuję dzieci, że mi pomagacie. A pamiętajcie, jak przybiegnie diabeł po raz trzeci, powiedzcie mu, że już biegłem. (*chowa się*)
D: (*wbiega*) Uf, uf... uf, uf. Dzieci.... Kacperek... już tu biegł? Uf, uf... (*dzieci odpowiadają: tak*) Znowu mi uciekł. Znowu dostanę w piekle lanie. Kacperku! Już ja cię kiedyś złapię! (*wybiega*)
K: (*zza sceny*) Dzieci? Już diabeł poleciał? Naprawdę?... (*wchodzi*) Uf, gdyby nie wy, byłbym już w piekle. Bardzo wam dziękuję, że pomogliście mi. A teraz pójdę się przespać. Narka od Kaszparka. Hej (*wchodzi do domku*)

scéna na stole
(scena stolikowa)

stojánkové loutky a kulisy
(laiki i dekoracje – stojaczki)

kolíčky na prádlo
(klamerki do prania)

BAJKI O STASIU

POHÁDKY O STACHU

6. Przygoda z niedźwiedziem

(S – Stach, N – niedźwiedź, droga niedaleko lasu)

STACH: Idę i idę a świat daleki i szeroki. Zmęczony jestem. (*zauważa niedźwiedzia zakopanego w stercie liści*). Przysiądę sobie na tej stercie suchych liści. Co u licha? Kupa liści podryguje i mruczy. Ki czort? To nie są zwykłe liście.

NIEDŹWIEDŹ: Wrrrrraaaaauuu!

S: To niedźwiedź! A skądże się tu jegomość wzięła?

N: Człowieku! Właśnie mnie zbudziłeś z zimowego snu!?

S: Misiu, chyba trochę zaspąłeś, bo właśnie mamy lato.

N: Jestem teraz strasznie głodny i muszę coś pożreć!

S: Ale ja nie mam nic do jedzenia.

N: He, he, he, on mówi, że nie ma nic do jedzenia. (*obwqchuje Stasia*) Chudзина... ale zawsze to coś na żąb...

S: Misiu, ładnie to tak przy drodze leżeć i napadać na ludzi? Jak rozbójnik jakiś. Zmykaj do lasu!

N: Muszę najpierw coś zjeść.

S: A nie wolałbyś leśnego miodu?

Idź sobie do lasu i znajdź plaster miodu w leśnej pasiece.

N: Pewnie, że bym wolał! Ale miodu pszczołki pilnują. Pszczołki sprytnie – pokąsałyby mnie. A ja gamoń – bo rozumu nie mam. Gdybym ja taki rozum miał... Ludzie mają rozum a nawet powiadają, że chłopski rozum najlepszy. A tyś chyba chłop?

S: No przecie, że nie baba!

N: A to widzisz musisz mi ten rozum dać.

S: Misiu, rozumu nie można komuś dać – albo się go ma albo nie.

N: Po dobroci mówię – daj mi ten rozum. Gdzie masz ten rozum? (*obwqchuje Stasia*) Chociaż odrobinę. A jak nie dasz po dobroci – to cię rozszarpie na kawałki i sam sobie go wezmę!

S: Rozumu nie da się tak dzielić na kawałki, bo on cały siedzi w jednym miejscu.

N: A gdzie! Gadaj szybko pókim dobry!

S: Dzieci! Jak ja powiem niedźwiedziowi, że mam rozum w głowie, to on mi zaraz głowę urwie, a choćbym mu nawet powiedział, że gdzie indziej, to i tak mnie niedźwiedź poturbuje i pokaleczy. Ale mam ja coś co go nauczy rozumu - to mi da spokój ta bestyja. Nauczyć go rozumu, dzieci?

(*wychodzi na chwilę i wraca z wielką, lipową pałką*)

Misiu! Cały mój rozum mieści się teraz w tej oto lipowej pałeczce.

N: To mi go natychmiast dawaj!

S: (*bije go*) A masz! A masz! A masz!

N: Auć! Boli! Ajć! To ja już dziękuję, nie chcę więcej rozumu! Auć! Boli!

S: Siedź lepiej w kniei misiu a łba nie wychylaj! A wy, dzieci, już się nie musicie bać, ale na przyszłość lepiej niedźwiedzia unikajcie.

6. Příhoda s medvědem

(S – Stach, M – medvěd, scéna - u lesa)

Stach: *(vchází)* Jdu si a jdu, svět je daleký a široký. Jsem unavený. Sednu si tady na tu hromadu suchého listí. *(sedá si na ležícího medvěda)* Co se děje? Hromada se zvedá a mručí. Že by nějaký čert? To není hromada suchého listí. To jeTo je...

Medvěd: Brum, brum, brum!!! *(medvěd se zvedne)*

S: To medvěd. Kde se tady vaše veličenstvo vzalo?

M: Človíčku, vždyť ty jsi mě vzbudil ze zimního spánku.

S: Medvídku, trochu jsi zaspal. Už máme léto.

M: Jsem teď strašně hladový a musím něco sníst.

S: Ale já nemám nic k jídlu.

M: He, he, he, on říká, že nemá nic k jídlu... Chudáček... Ale bude dobrý, jako něco na zub.

S: Medvídku, ty přeci nemůžeš ležet na cestě a napadat lidi. Copak jsi nějaký lo-
upežník? Vrať se do lesa.

M: Musím nejdřív něco sníst.

S: Měl by sis nalézt trochu lesního medu. Když půjdeš do lesa, tak tam určitě najdeš plástev medu.

M: Ale to bych ho musel hledat. A pak, rychlé včelky by mě poštípaly. A já jsem hloupý medvěd, rozum přeci nemám. Kdybych tak rozum měl... Lidé mají rozum a povídá se, že chlapi mají rozum nejlepší. A ty jsi přeci chlap.

S: No samozřejmě, že nejsem baba.

M: Tak vidíš, musíš mě ten rozum dát.

S: Míšo, rozum se nemůže nikomu dát. Buďto ho máš nebo ho nemáš.

M: Říkám ti po dobrém, dej mi ten rozum ... Kde máš ten rozum? A když mi ho nedáš po dobrém, tak tě roztrhám na kousky a sám si ho vezmu.

S: Rozum se nedá rozdělit na kousky. On je celý na jednom místě.

M: A kde? Řekni mi to rychle, pokud jsem ještě hodný medvěd. Brum, brum.

S: Děti, jak mám říct medvědovi, že mám rozum v hlavě? On by mi to hlavu snad utrl. A kdybych mu řekl, že ho mám někde jinde, tak mě roztrhá. Ale mám takový nápad. Abych měl od něho pokoj, tak ho naučím, co je to rozum. Mám to zkusit děti?

S: Medvídku, celý můj rozum je v tomto lipovém klacku.

M: Tak mě ho dej.

S: Tak já ti ho dám *(bije ho)* a tu máš, tu máš, tu máš.

M: Auu, auuu, to bolí..... Já ti děkuji, ale víc rozumu nechci. To mě stačí.

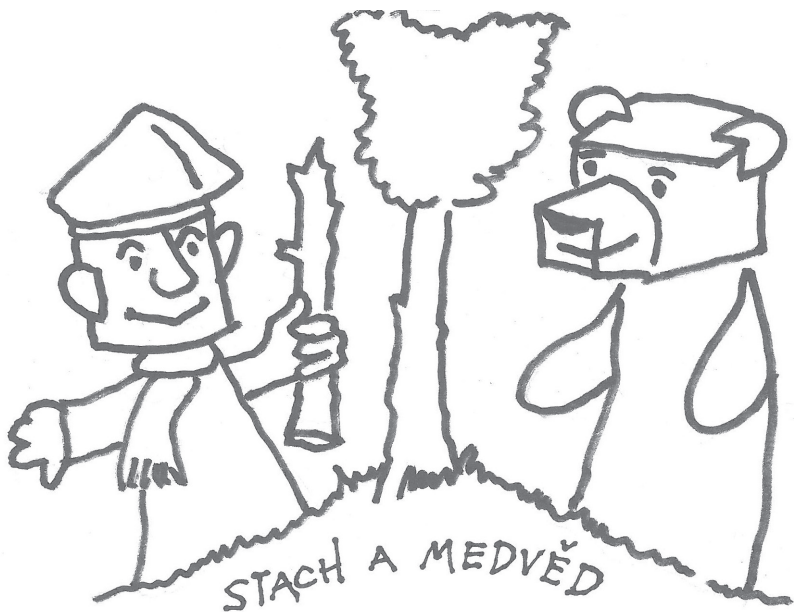
S: Ale já ti ještě trochu rozumu přidám. Tu máš, tu máš. *(bije ho dál)*.

M: Auu, auuu, to bolí. Opravdu víc rozumu nechci.

S: Tak medvídku, radši buď v lese a nevycházej.

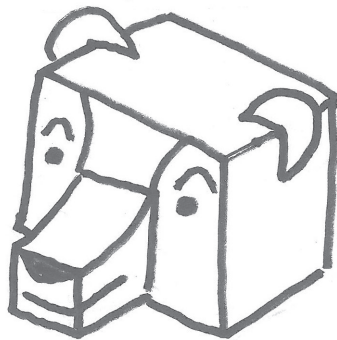
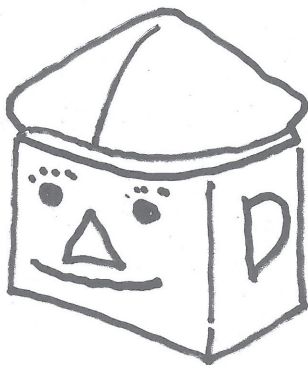
M: Ano, ano, budu, budu Už utíkám.....Už mám rozum..... *(utíká)*

S: A vy děti se už nemusíte bát. Ale kdybyste potkaly náhodou medvěda, tak raději utečte.

Stach a Medvěd
(Stach i Niedźwiedź)

krabicové hlavy
(głowy z pudeł kartonowych)

KRABICOVÉ HLAVY

7. Przygoda z księdzem i zbójcami

(Ksiądz, Stach, Zbóje: Proćpak i Protazy, scena w kościele)

KSIĄDZ: Zgiń przepadnij siło nieczysta.

STACH: Niech Będzie pochwalony!

K: Ratunku! Ratunku! Pomocy! Alleluja!

S: Niech się przewielebny uspokoją! A mi powiedzą spokojnie jak mogę pomóc?

K: Ach, ach! To strach! Straszny strach w kościele mi się zagnieździł.

W nocy grasuje po świątyni, koło północa przychodzi, świece łamie, obrusy rozdziera na ołtarzu, ławki rąbie, obrazy z ram wydziera, wino mszalne wypija!

Wierni do kościoła boją się przychodzić, na tacę nic nie rzucają, kościół podupa-da!

S: Proszę księdza proboszcza ja tego stracha wygonię.

K: Czyś ty bez rozumu? Żebyś ty stracha zobaczył, tobys sam ze strachu umarł!

S: Ja się stracha nie boję.

K: Niech tak będzie. Jeśli jednak polegniesz to ja piękny pogrzeb ci wyprawię.

Żegnaj młodzieńcze! Requiem in pacem! Spoczywaj w pokoju!

(Ksiądz wychodzi)

S: Zmęczony jestem długą podróżą. Położę się spać. A jak strach przyjdzie, to narobi hałasu i mnie obudzi. *(zasypia)*

PROĆPAK: *(śpiewa)* Łapu dibu dibu daj, dibu daj, dibu daj

Protazy! Protazy! Gdzie jesteś fajtłapo?

PROTAZY: *(jakkąjąc się)* Łapu dibu, ła-a-pu dibu...Pro- pro- proćpaku! I-i-i-i-dę

PROĆPAK: *(bijąc Protazego w ucho)* Cicho, to tajemnica!

To był znakomity pomysł, żeby sobie kryjówkę urządzić w kościele.

PROTAZY: Zna- zna- zna- komity-ty-ty!

PROĆPAK: *(bijąc Protazego w ucho)* Cicho, to tajemnica!

Nikom do łba nie przyjdzie, żeby zbójów w kościele szukać. Teraz możemy gra-bić i łupić za dnia do woli

PROTAZY: Gra-gra-grabić! Łu-łu-łupić!

PROĆPAK: *(bijąc Protazego w ucho)* Cicho, to tajemnica!

Ale zanim pochrapiemy, musimy narobić tu hałasu i rumoru.

Ja idę porąbać ławki i powydzierać z ram obrazy – a ty podrzyj obrusy na ołtarzu i pościnaj świece. Rozumiesz?

PROTAZY: Ta- ta- taaak Pro- Pro-ćpa-ku!

PROĆPAK: *(bijąc Protazego w ucho)* Cicho, to tajemnica! A teraz do roboty.

(ZBÓJR rozchodzą się. STACHU pochrapuje)

PROĆPAK: *(wraca się przez chwilę nasłuchując)* Protazy! Protazy! Bywaj no tutaj!

PROTAZY: I-i-i-i-dę Pro-pro-pro-ćpaku

PROĆPAK: *(bijąc Protazego w ucho)* A masz, łapserdaku!

PROTAZY: Za- za- za co? Proćpaku, za- za co?

PROĆPAK: A za to, że chrapiasz zamiast pracować!

PROTAZY: Ja- ja- ja nie chrapię!

PROĆPAK: A kto? Może aniołki?

PROTAZY: *(pokazuje na śpiącego Stacha)* To ga-ga-ga-gatek! Ten ga- ga- tek.

PROĆPAK: A co tu robi ten gagatek?

PROTAZY: Chra-chra-chrapie.

PROĆPAK: (*bijąc Protazego w ucho*) Cicho, to tajemnica! Napędzimy mu takiego stracha, że będzie zwiewał, gdzie pieprz rośnie. Rozumiesz?

PROTAZY: Gdzie pieprz ro- ro- rośnie?

PROĆPAK: (*bijąc Protazego w ucho*) Cicho, to tajemnica! Zrobimy tak (*szeptacze Protazemu do ucha*)

PROTAZY: Hy-hy-hy!

PROĆPAK: (*bijąc Protazego w ucho*) Cicho, to tajemnica!

(Znikają na chwilę, po czym pojawiają się jako DUCHY)

PROTAZY: U- u- uhu!

PROĆPAK: Na trzy, cztery rzucamy się na gagatka! Trzy – czte – ry!

(*obaj zderzają się głowami nad Stachem*)

PROĆPAK: Aj! Coś ty zrobił gamoni.

PROTAZY: Gu-gu-gu-za. (znikają)

STACH: (*przebudził się*) Północ się już zbliża – a stracha ni widu, ni słyhu.

Dzieci – ja się jeszcze zdrzemnę – a jak strach przyjdzie to mnie obudzicie.

PROĆPAK i PROTAZY jako DUCHY Uuuuuuuuu! U- u- uhu!

STACH: A wy gałgany, pijaki, przyszliście się bić do kościoła? Świece łamać na ołtarzu? Ławki rozbijać? Precz stąd! Mam ja pałeczkę lipową, to wam dam! (*zdejmując prześcieradło z pierwszego Zbója*) A to tylko przebieraniec! Chodź tu łobuzie!

PROĆPAK: Lubisz dropsy? Chodź na boksy!

STACH: A masz! (*ogłusza go*)

PROTAZY: Pro-pro-pro-ćpaku, gdzie jesteś? Się-bo, się-bo się-boję.

STACH: (*zdejmując prześcieradło z drugiego Zbója*) O, drugi zbój!

PROTAZY: Pro-pro-pro-ćpaku! Co-co-ci, co-co ci?

STACH A to! (*ogłusza go*) A to zbóje i łobuzy! Kto to widział, tak zachowywać się w kościele? Jeszcze mi stracha wystraszą.

Strachu! Chodź! Już ich tu nie ma – nie musisz się bać!

Wszystko na darmo... (*ziewa – po czym zasypia*)

KSIĄDZ: Całą noc coś łupało i waliło. Pewnie ten Stasiu już zginął. Oooo! Tu leży! Oooo! Nie! Nieżywy! Oooo! Ja nieszczęsny! Oooo! Wysłałem go na stracenie! (*plącze nad Stasiem – Stach się budzi*)

Oooo, duuuch! (*mdleje*)

STACH: (*cucąc Księdza*) Niech się ksiądz proboszcz obudzi, to ja, Stasiu.

KSIĄDZ: (*budząc się*) Aaaa! Duch! Zmora! Zgiń, przepadnij siło nieczysta! Zgiń, przepadnij!

STACH: Proszę księdza proboszcza! Niech się uspokoją. Niech mnie wodą nie chlapią. To ja, Stasiu.

KSIĄDZ: Stasiu? Ty żyjesz? Nie wierzę. Uszczypnij mnie.

STACH (*szczypie Księdza*)

KSIĄDZ: Ajjjj! Nie wierzyłem, że cię jeszcze żywego zobaczę. Ale przecież noc całą coś się tłukło i huczało, że aż kościół się trząsł.

STACH: To tych dwóch gagatków.

KSIĄDZ: Toż to dwóch zbójów z bandy, która od miesiąca grasuje w okolicy. A to łotry! Zrobili sobie kryjówkę w kościele!

STACH: Trzeba ich zabrać do kozy – tam jest ich miejsce

KSIĄDZ: Po co do kozy?

STACH: No do ciupy, do ancla. Do pierdla z nimi.

KSIĄDZ: Aaa! Do więzienia! Tak, do więzienia!

zabierają ZBÓJÓW – ci próbują coś jeszcze gadać – bronić się.

KSIĄDZ: Toś ty szczęśliwy u Pana Boga, żeś ty się zła nie uląkł. Ja ci dam wielką nagrodę za to. Bóg zapłać! Bóg zapłać!

7. Příhoda s knězem a strašidly

(K – kněz S – Stach Pročjo, Pročpak – loupežníci scéna - kostel)

(vchází kněz a potom Stach)

Kněz: Zmiz ty sílo divná.

Stach: Dobrý den.

K: Pomóóc.... Pomoc..... aleluja.

S: Pane knězi, uklidněte se a radši mi řekněte, jak vám mohu pomoci?

K: Ty nejsi strašidlo?

S: Ne.

K: ... Ale strašné strašidlo se mě v kostele usadilo! V noci tady lítá, kolem půlnoci vždy všecho láme, ubrusy na oltáři roztrhává, lavice rozbíjí, obrazy ničí a víno mě pije. Věřící se už do kostela bojí chodit a tak můj kostel chátrá.

S: Prosím, pane knězi, já to strašidlo vyženu. Já jsem Stach.

K: Ty snad nemáš rozum. Kdybys to strašidlo viděl, to bys ze strachu umřel.

S: Já se ale strašidel nebojím.

K: To ti snad ani nevěřím. Kdyby ti ublížilo, tak ti pěkný pohřeb vypravím. Ať se ti to povede. *(kněz odchází)*

S: Jsem unavený po dlouhé cestě. Tady se položím a půjdu spát. Když přijde to strašidlo, tak určitě bude hlasité a mě vzbudí. *(chrápe)*

Pročpak: *(vchází a zpívá si)* Lapu dibu dibu daj, dibu daj, dibu daj. Pročjo! Pročjo! Kde jsi ty nemešlo?

Pročjo *(vchází a zpívá si)*: Lapu dibu dibu, laapu dibu, Pro pro pročpaku! Jdu, jdu, jdu.

Pročpak: *(dá mu facku)* Ticho, je to naše tajemství... Byl to velký nápad, že jsme se schovali tady v kostele a potom začali strašit.

Pročjo: Pě- pě pě- pěkný nnnnnápad.

Pročpak: *(dá mu facku)* Ticho, je to naše tajemství... Nikomu neprozradíme, co tady v kostele děláme. Teď tu můžeme krást a loupit každý den.

Pročjo: Krá krá krást a lo lo loupit.

Pročpak: *(dá mu facku)* Ticho, to je naše tajemství... Ale než začneme zase s tím loupením, musíme tady udělat velký rámus. Aby se nás tady báli. Já jdu rozbít nějaké lavice a zničit nějaký obraz a ty roztrhej ubrus na oltáři a pozhasínej svíčky. Rozumíš?

Pročjo: Ano, ano. Pro pročpaku.

Pročpak: *(dá mu facku)* Ticho, to je naše tajemství... A teď do práce!

(Stach spí, loupežníci se rozutečou)

Pročpak: *(se vrací)* Pročjo! Pročjo, pojď sem!!!

Pročjo: *(se vrací)* Jdu, jdu, Pro Pročpaku.

Pročpak: *(dá mu facku)* Tu máš ty lenochu.

Pročjo: A a a za za zaco?

Pročpak: To je zato, že chrápeš místo toho, abys tady strašil.

Pročjo: Já, já, já nechrápu!

Pročpak: A kdo? Snad ne andílci?

Pročjo: *(ukazuje na Stacha)* To ten ro ro ro rošťák.

Pročpak: A co tady dělá ten ro, ro, rošťák?

Pročjo: Chrá chrá chrápe.

Pročpak *(dá mu facku)*: Ticho, to je naše tajemství... Tak ho strašně vystrašíme, že bude rychle utíkat. Rozumíš?

Pročjo: Ro ro ro rozumím.

Pročpak: *(dá mu facku)* Ticho, to je naše tajemství... Uděláme to tak.
(šeptá do ucha) : Ššššš ...

Pročjo: Hi hi hi....

Pročpak: *(dá mu facku)* Ticho, to je naše tajemství...

Pročjo: Hu hu hu.....

Pročpak: *(dá mu facku)* Ticho, to je naše tajemství... pak se na tři na toho rošťáka vrhneme.

Pročjo: Hu hu hu....

Pročpak: *(dá mu facku)* Co zas děláš ty nemehlo?

Pročjo: Už stra stra straším.

Pročpak: *(dá mu facku)* Říkal jsem, že nejdříve přestrojíme za strašidla! *(odcházejí)*

Stach: *(probudí se)* Půlnoc asi už odbila a po strašidlech není ani vidu, ani slechu. Děti, já si ještě chvilku zdřímnu a jak by se tu strašidlo objevilo, tak mě radši vzbudte.

(Pročpak se objevují jako duch) : Hu hu hu *(reakce dětí)*

Stach: Ty rošťáku, přišel si strašit do kostela? Svíce lámat na oltáři? Lavice rozbíjet? Tak to ne! Můj lipový klacek ti dá pořádnou lekci slušného chování.
(sundává prostěradlo). Tu máš ty. *(bije ho, honí se)*

Pročpak: Máš rád kokosy? Tak utíkej na vosy!

Stach: Ty si budeš ze mě ještě dělat legraci? Tu máš, tu máš! *(honí se, bije ho, strašidlo uteče)*

Pročjo: *(vchází zády k stachovi)* Pro proč pročpaku, kde jsi? ...Já se assi ttrochu bbbbbbbojím.

Stach: *(srazí se)* A druhé strašidlo?

Pročjo: Kdo kdo kdo jsi? Co co co jssiiiiii?

Stach: Já jsem Stach a to je můj lipový klacek, který ti vysvětlí, jak se máš chovat v kostele. Tu máš, tu máš, tu máš! *(bije ho, honí se, strašidlo utíká pryč)*

Stach: Tak to by bylo. Strašidla jsou pryč. Můj lipový klacek jim vysvětlil, že se tady nesmí strašit, nic rozbíjet, nic krást, ani nic pít. Půjdu si ještě trochu zdřímnout.
(lehá si a chrápe, vchází kněz)

Kněz: Co se tady dělo? Celou noc to tady lupalo a hučelo. Určitě už Stach zemřel. Tu leží asi není živý. Ale vydává divné zvuky. *(Kněz se nakloní nad stachem)*

Stach: Ó, další duch! *(Kněz se lekne a omdlí)*

Stach: *(cloumá s Knězem)* Pane knězi, probudte se. To jsem já Stach.

Kněz: *(probudí se)* Duch, duch, pomóc. Uteč ty sílo nečistá....

Stach: Pane knězi, proboha, uklidněte se. To jsem já Stach.

Kněz: Stachu, ty žiješ? Nevěřím. Štípni mě.

Stach: *(štípne ho)*

Kněz: Auuu *(vyskočí)*, to bolí.... Nevěřil jsem, že tě ještě živého najdu. Protože celou noc tady něco tlouklo a hučelo, až se kostel třásl.

Stach: To byly dva loupežníci, kteří tady strašili.

Kněz: To budou určitě ti loupežníci z bandy, která se zdržuje tady v okolí. Jsou to lotři. A udělali si z kostela skrýš.

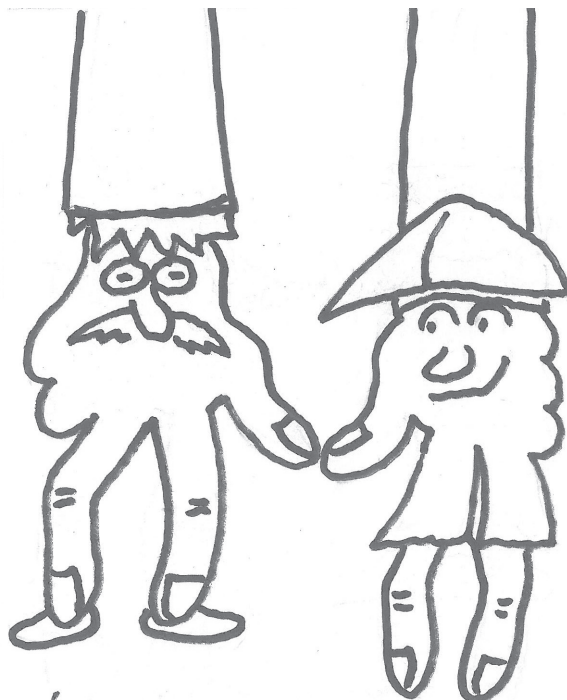
Stach: Tak to je potřeba je zavřít.

Kněz: Zavřít? A kam?

Stach: Kam? No samozřejmě, zavřít..... do vězení.... A já utíkám za nimi, abych je dohnal, chytil a dal do vězení. *(utíká)*

Kněz: Tak se měj a ať se ti to povede. A děkuji. A je po strašení. *(odchází)*
(Stach proběhne s klackem - pak proběhnou loupežníci a za nima stach 2x)

*loutky z ruky
(lalki z dlani)*

LOUTKY Z RUKY

8. Przygoda z Księżniczką i smokiem.

(K – Król, S – Stach, Smok, Księżniczka. Scena w zamku)

KRÓL LUL: To jest straszne. Straszne.

STACH: Witam króla jegomościa!

K: A idź stąd chudopachołku jeden – a nie zawracaj mi głowy. Mam straszne zmartwienie.

O! Kundzia! Córeczko moja kochanaaa. *(płacze)*

S: Ale co się stało?

K: Było sobie nieszczęśliwe królestwo – bardzo nieszczęśliwe królestwo - a tam żył nieszczęśliwy król co miał dać córkę na zjedzenie smokowi. I ten król porzysłał wszędzie, żeby się taki znalazł, co uwolni tę córkę od śmierci i smoka zabije, to mu da córkę za żonę i połowę królestwaaaaa. *(płacze)*

S: Ja tego smoka pokonam.

K: *(śmieje się)* Jak to pokonasz? Chcesz być moim zięciem chudopachołku jeden? *(po czym płacze)* Nic nie ocali już mojej kochanej Kunegundy.

S: Nie chcę zostać waszym zięciem, panie, bo ja mam już dziewczynę u mnie we wsi – na imię ma Hania. Chcę tylko pomóc.

K: *(śmieje się)* Nie tacy jak ty: rycerze, cali okuci w zbroję, na rumaku, w pełnym rynsztunku smokowi nie dali rady – a ty byś dał chudopachołku jeden *(po czym płacze)* Nic już nie pomoże córeczce mojej Kunegundzie.

S: Mam ja tutaj coś w sam raz na tego smoka! *(pokazuje KRÓLOWI lipową pałkę)*

K: *(śmieje się)* Ze smokiem walczy się mieczem a nie pałką *(po czym płacze)* Nie ma już ratunku dla mojej Kundzi ukochanej.

S: Pozwól jednak, że spróbuję, panie królu.

K: Niech tak będzie. Najwyżej bestia cię pożre – mała strata – a na chwilę głód oszukawszy poniecha mojej Kunegundy. *(wchodzą do pałacu)*

K: Zbliża się pora obiadu. To ja już pójdę.

S: Rozejrzyjmy się – gdzie też ta bestia może się podziewać.

pojawia się płetwa – koniec ogona smoka.

O, jest koniec ogona. Jak jest ogon to i smok powinien być na drugim końcu. Ciągniemy. Raz, dwaaa, trzyyyyy...

SMOK: ...Yyyyy! Czemu ciągniesz mnie za ogonek draniu.

S: Oddaj księżniczkę draniu.

SMOK: Nie ma mowy.

S: Mówię po dobroci.

SMOK: Nie ma mowy.

S: Skoro nie da się po dobroci...

SMOK: Księżniczka jest moja – ja ją mam.

S: A masz! A masz!

SMOK: Auć! Auć! Auć! Stop!

S: Co takiego?

SMOK: Ze smokiem walczy się mieczem a nie pałką. A do tego konno i w pełnej zbroi.

S: najpierw oddaj księżniczkę.

SMOK: Nie oddam!

STACH: To ja ci dam! A masz! A masz!

SMOK: Auć! Auć! Stop!

STACH: Co znowu?

SMOK: Poskarżę się obrońcom praw zwierząt.

STACH: Bardzo słusznie. Każda przemoc jest bezprawiem. Więc musisz oddać księżniczkę.

A masz! A masz!

SMOK: Auć! Auć! Masz, masz tu swoją księżniczkę. A ja już pójdę!

STACH: No i o to chodzi! Trzeba było tak od razu. Księżniczko jesteś wolna! Pogoniłem gada!

GŁOS KSIĘŻNICZKI: Któż tam tak pięknie gada? *(śpiewa)*

STACH: A cóż to za piękne pienia?

KSIĘŻNICZKA: *(pojawia się z tyłu – stojąc tyłem)* Mój bohaterze! Ocaliłeś Kundzie!

S: Drobiazg! Trzeba przeciwdziałać przemocy!

KSIĘŻNICZKA: Teraz tatuś Kundzi da ci nagrodę: połowę królestwa i rękę Kundzi za żonę.

S: Nie, nie, dziękuję! Zarządzanie połową królestwa to duży kłopot a dziewczynę już mam: tam we wsi Hania na mnie czeka.

KSIĘŻNICZKA: Nie wywiniesz się tak łatwo – nie ominiesz przeznaczenia – a teraz daj buziaka

KSIĘŻNICZKA *(odwraca się – jest bardzo, bardzo brzydka)*.

S: Oh, nie – jaka ona jest brzydka!

KSIĘŻNICZKA: Tylko jeden buziak dzieli cię od szczęścia

S: O nie, nie - nie trzeba mi tego do szczęścia.

KSIĘŻNICZKA: Nie oszukasz przeznaczenia

S: Aj, co się ze mną dzieje? Zimny pot oblewa mi czoło, nogi miękkie uginają się pode mną i odczuwam drżenie na całym ciele.

KSIĘŻNICZKA: To z miłości, mój bohaterze. Nie bądź taki nieśmiały i dawaj buziaka.

S: Oh, nie! Ratunku! Mam lipową pałkę...

KSIĘŻNICZKA: Nie uderzysz chyba dziewczynki?

STACH pałka wypada mu z rąk Pałka sama wypadła mi z rąk. Ratuj się kto może!

KSIĘŻNICZKA: Nie uciekniesz od przeznaczenia!

STACH: Ratunku!

KSIĘŻNICZKA *(bije go pałką)* A masz! A masz!

S: Ratuj się kto może! *(ucieka)*

KSIĘŻNICZKA: Uciekł bohater, uuuuciekł...uuuuu!

KRÓL LUL zza sceny Kundzia, córeczko moja, czy smok cię pożarł?

KSIĘŻNICZKA: Nie, tatusiu, smok uciekł.

KRÓL LUL wyskakując zza sceny Ależ to radosna nowina! Jesteś ocalona!

KSIĘŻNICZKA: Ale bohater mój uciekł za smokiem!

KRÓL LUL: Ależ Kundzia – masz na myśli tego chudopachołka? Z tą lipową palicą?

KSIĘŻNICZKA: To mój bohater, mój wybawca, mój narzeczony. Obiecałeś pół królestwa i rękę Kundzi – żony.

KRÓL LUL: Nie myślisz chyba, że oddałbym Cię za żonę takiemu chudopachołkowi?

KSIEŻNICZKA: Nikt teraz nie zechce Kundzi za żonę.

KRÓL LUL: leż Kundzia! Z takim posagiem na pewno ustawi się kolejka księżąt i rycerzy. Będiesz mogła przebierać jak dziad w ulęgakach.

KSIEŻNICZKA: Kundzia będzie miała męża? Kundzia będzie miała męża! Kundzia będzie męża! Kundzia będzie jak dziad w ulęgakach!

KRÓL LUL: Wszystko dobre, co się dobrze kończy – Księżniczka ocalona. I pół królestwa – ocalone. Kto teraz zechce taką żonę?

wychodzą zadowoleni

STACH – a ja po raz pierwszy poznałem prawdziwy strach. Ale to też dobrze, bo prawdziwa odwaga to pokonać własny strach. Kto nie zna strachu nigdy nie będzie na prawdę odważny. Czyli: nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło.

8. příhoda s drakem a princeznou

(K – král, S – Stach, Princezna, Drak, scéna - před hradem)

(král na scéně, Stach vchází)

Král: To je strašné, to je strašné...

Stach: Dobrý den, Vaše milosti.

Král: Co tady chceš, ty pacholku! Mám strašně velké starosti – hlava mě z toho bolí. Bambuličko, Bambuličko, dcero moje milovaná. *(pláče)*

S: Ale co se stalo?

Král: Jsme strašně nešťastné království. Velmi nešťastné království. A já jsem nešťastný král, co má dát draku dceru k jídlu. Dal jsem vyhlásit hlášení, aby se našel nějaký zachránce, co by zachránil moji dcerku a hlavně draka zabil.... Pak bych mu dceru za ženu dal a půl království k tomu. *(pláče)*

Stach: Já toho draka přemůžu.

Král *(směje se)*: Ty, že ho přemůžeš? Děláš si ze mě srandu, ty pacholku jeden! Vždyť nejsi rytíř. *(pláče)*

Ne, ne, už je konec s mojí milovanou dcerou - princezničkou Bambuličkou.

S: Já si nechci vzít vaši dceru, pane králi. Já už mám svoje děvče ve vsi. Jen bych vám chtěl pomoci.

K: *(směje se)* Ty? Nemáš zbroj, ani koně. Děláš si ze mě pořád srandu, ty pacholku jeden *(pláče)*

Už nikdo nepomůže mojí milované dcerunce Bambuličce.

S: Ale já tady mám něco na toho draka *(ukazuje mu lipový klacek)*.

K: (SMĚJE SE) S drakem se válčí s mečem a ne s klackem! *(pláče)*.

Už nikdo nepomůže mojí milované dcerunce Bambuličce.

S: Já to zkusím, pane králi.

K: Vždyť tě ta velká bestie sežere. Má velký hlad.

(ozve se hlas draka) : hu,hůůůů....

K: Blíží se čas dračího oběda. Tak já už půjdu připravit moji dcerunku. *(odchází)*

S: Podívám se, kde ta dračí bestie je.... *(hledá)* ... Když tady hučí, tak tady musí někde být. *(objeví se konec ocasu draka)* Jééé, tady je konec ocasu.... Když je tady ocas, to znamená, že na druhém konci musí být přece co? Přece hlava.

(tahá ho za ocas) Raz, dva, tři. Raz, dva, tři. Raz, dva, tři.

Drak: *(objeví se hlava)* Auu, proč mě táhneš za můj ocas, ty lumpel!

S: Nemluv! Tahám za ocas.

Drak: Budu mluvit.

S: Říkám ti, nemluv.

Drak: Budu mluvit.

S: On mi snad nerozumí. Říkám, nemluv.

Drak: Budu mluvit.

S: Tak tu máš, tu máš *(bije ho lipovým klackem 2x)*

Drak: Stop!

S: Pročpak?

Drak: S drakem se bojuje s mečem a ne s klackem. A to na koni a v plné zbroji.

S: Dobrá....zbroj nemám, meč nemám, koně nemám.... Ale chci, abys nechal na pokoji princeznu.

Drak: Nenechám.

S: Nenecháš? Tak tu máš, tu máš, tu máš *(bije ho lipovým klackem 3x)*

Drak: Au, au, au ... stop.

S: Co je zase?

Drak: To bolí!

S: Musíš nechat princezničku Bambuličku. Pak přestanu. Tu máš, tu máš, tumáš *(bije ho 3x)*

Drak: Au, au, au. To se nedá vydržet. To je horší než meč. Víš co, tak já tu tvoji princezničku Bambuličku nechám na pokoji a radši odtud odejdu.

S: O to mě šlo. Tak se měj krásně dráčku a doufám, že už tě nikdy nepotkám. Nebo bych musel zase použít svůj lipový klacek.

Drak: Já tě taky už nechci nikdy potkat. Hu, hu, hu, au, au, au. *(odletí)*

S: Princezničko, jsi zachráněná. Vyhnal jsem toho zeleného hada.

(HLAS PRINCEZNY): Kdo to tam tak pěkně povídá, že jsme zachráněna? *(vchází)*

Princezna: Ty můj zachránče. Zachránil jsi princezničku Bambuličku.

S: To byla maličkost.

Princezna: Teď si mě musíš vzít za ženu a dostaneš půl království.

S: Ne, né, děkuji. Za prvé - půl království - to by bylo hodně práce. A za druhé - nevěstu už mám - dole ve vsi na mě čeká moje Hanička.

Princeznička: Tak to ne, z toho se jen tak nedostaneš. Jednou jsi mě zachránil, tak mě dej pěkně pusu.

S: Néé.... Ona je taková nějaká jiná ... zlá, panovačná.

Princezna: *(rázně)* Tak mě dej tu pusu která nás dělí od našeho štěstí.

S: Ne, ne, ne, já takový štěstí nechci.

Princezna: Tak co je?!?!

S: Co se to se mnou děje? Studený pot mě teče po čele, nohy mě měknou a klepu se po celém těle.

Já mám strach. Z princezny. *(klepe se, spadne mu klacek)*

Princezna: To je z lásky, ty můj zachránče.... Tak už mi dej tu pusu.

S: Ne, ne, ne, pomoc..... Kde mám ten lipový klacek?

Princezna: Neudeříš přeci ženu!

S: Klacek mi sám přece vypadl z ruky.

Princezna: Neutečeš mi přeci před svatbou. *(princezna bere lipový klacek a praští stacha)*

S: Au. Zachraň se, kdo můžeš. Já se snad poprvé bojím. *(uteče)*

Princezna: Ach, utekl mi ženich - zachránce. Co teď? *(brečí)*

Král: (VCHÁZÍ) Dcerunko moje, sežral tě drak?

Princezna: Ne, tatínku. Drak utekl.

Král: Ale to je radostná novinka. To jsi zachráněná.

Princezna: Ale zachránce mi utekl také.

Král: Myslíš toho chudáka s lipovým klackem.

Princezna: To byl můj zachránce. Můj budoucí manžel. A měl si mu dát půl království. A moji ruku. *(brečí)*

Král: Snad si nemyslíš, že bych tě dal za ženu takovému chudákovi v takové divné čepici. Ty jsi stvořená pro knížete nebo rytíře.

Princezna: Ale já nemám ženicha! Nikdo mě nechce..... *(brečí)*

Král: Nebeč, teda nebreč. Všecko je dobré, co dobře skončí. Jsi přece zachráněná.....půl království také ...a snad si toho ženicha také někdy najdeš. Pojď. *(odchází - princezna brečí)*

Stach: (VEJDE) Děti, já jsem poprvé poznal pravdivý strach. A to z takové zlé, panovačné princezny.... Ale to je taky dobře. Překonat svůj vlastní strach. Kdo nikdy nepoznal strach, nebude nikdy odvážný. Tak si vezmu moji lipovou hůl. A jdu za svou Haničkou. Co bych dělal tady v tom velkém království a panovačnou princeznu Pa, pa.

vařečky

(warzechy - lyžki drewniane)

9. Kto zabił smoka?

(K - Król, P - Pokojowiec, H - Rycerz Hałaburda herbu Ranyjulek, S - Stasiu) Rzecz dzieje się w wielkiej sali królewskiego zamku.

K: Nie zniosę już dłużej mojej ciężkiej doli, chce zakończyć już mój marny żywot. Pójdę i skoczę z wieży na łeb... Albo może utopię się w morzu też... Oj, zgryzota, zgryzota aż zęby zgrzytają.

P: Królu, Królu miłościwy – dziw nad dziwy, dziw nad dziwy!

K: Daj mi spokój, ja już o niczym nie chcę słyszeć – taki jestem nieszczęśliwy, przez tego smoka.

P: Ale, Królu Miłościwy, właśnie smoka mamy już z głowy.

K: Nie zavracaj głowy. Smok zjadł moją najukochańszą córkę!

P: Ale królewna żyje a smok jest martwy!

K: Gdzie? Co? Kto? Jak to?

P: Gdzie? Przed skalną jaskinią! Co? Smok został pokonany? Kto? Nie wiadomo kto zabił smoka? Jak to? Zwycięzca smoka zniknął.

K: Jak to? Przecież wyznaczyłem nagrodę za zabicie smoka: połowę królestwa i rękę mojej córki temu, kto ją ocali. Proszę natychmiast ogłosić, żeby pogromca smoka zjawił się po swoją nagrodę. Inaczej się nie godzi!

P: Już idę.

K: Biegnij.

P: Biegnę. *(powoli się oddala gderając)*

K: To znakomita wiadomość – nie muszę już skakać z wieży na łeb ani się topić... Tylko żeby ten szlachetny rycerz, ten wybawca jak najpilniej się odnalazł inaczej ciężko będzie Księżniczkę za mąż wydać. Szczerze mówiąc, urodę ma po matce... To znaczy, nie jest zbyt piękna... A i charakterek... No gdzie jest ten sługa?

P: Panie, Królu Miłościwy, ogłosiłem wszystko, jak król rozkazał.

K: I?...

P: I zjawili się dwaj śmiałkowie, a każdy twierdzi, że to właśnie on zabił smoka.

K: Dawaj ich tutaj zanim się na dobre posprzeczą i pobiją.

Wchodzi rycerz HAŁABURDA herbu Ranyjulek z wielkim worek i STASIU z małym woreczkiem.

H: Jak jest rycerz Hałaburda herbu Ranyjulek i to ja zabiłem smoka, i to ja żądam nagrody!

S: A ja jestem Stasiu i niczego nie żądam jak tylko sprawiedliwości - bo to ja zabiłem smoka.

H: Ty chudopachołku? Ty śmiesz twierdzić, że zabiłeś smoka? Ty oberwańcu jeden. Jam jest sławny rycerz i cała chwała mnie się należy.

S: Jesteś oszust i krętacz. I żadna chwała ci się nie należy, bo uciekałeś na widok smoka, aż się kurzyło.

H: O, ja nie wytrzymam! Trzymajcie mnie, bo go rozdeptam jak żabę. Królu, żądam sprawiedliwości i nagrody.

S: A ja żądam sprawiedliwości i kary dla kłamcy.

K: Spokój! Zaraz rozsądzę wasz spór.

H: O, tak, Miłościwy, rozsądz i niech go psy zabiorą.

K: (*zwracając się do Stasia*) Jak mogłeś dokonać tak wielkiego czynu, chłopcze, skoro nie masz zbroi ani miecza?

S: Mało to tego żelastwa tam leżało przed smoczą pieczarą po tych co uciekli przed smokiem?

K: A jednak dziwne, że, nie będąc prawdziwym rycerzem wprawionym w bojach, miałbyś smoka pokonać.

S: Królu Miłościwy, ale mam mężne serce i silne ramię, a nade wszystko brzydę się smoczą przemocą i niesprawiedliwością.

K: Podziwiam twoją odwagę i wielkie serce, młodzieńcze. Ale czy masz jakieś dowody? Jak wykażesz swój czyn?

H: Ja! Ja mam królu dowody! A z tym chłystkiem do lochu!

K: Jaki masz dowód?

H: O, w tym worku mam trzy smocze głowy, które odciąłem po pokonaniu bestii. (*wysypuje trzy smocze głowy z wielkiego worka*).

K: Tak więc sam widziwysz, drogi Stasiu, że smoka pokonał mężny rycerz Hałaburda. A tobie pewnie tylko się przyśniło, żeś smoka pokonał.

H: A teraz, Królu Miłościwy, pozwól, że odetnę głowę temu zakłamanemu nicponiowi! Ha, ha, ha!

K: Niech tak się stanie... Nie ma rady...

S: Wolnego! Miłościwy Królu! Wolnego zbójcerzu, tchórze i kłamco!

K: Na nic takie słowa – on ma dowody a ty pójdziesz do więzienia.

S: Ale ja mam dowody ważniejsze i prawdziwsze niż jego.

K: Jak to?

S: W tym oto woreczku (*pokazuje mały woreczek*) mam sześć smoczycich kłów, które idealnie pasują do smoczycich głów. Jam to, bowiem, po zabiciu smoka wyrwał mu kły ze szczęki.

K: Jak to?

S: Trzy głowy a w każdej dwa kły – to razem sześć kłów. Sami przyznacie, że najpierw trzeba było kły wyrwać a dopiero potem można było odrąbać głowy.

K: W istocie – jeśli w paszczach brak kłów, to musiały one być wyrwane przed ucięciem głów. Hej, służba, sprawdź czy w paszczach nie brakuje smoczycich kłów.

P: (*ogłąda uważnie smocze głowy*) W smoczycich szczękach ktoś usunął kły, Miłościwy Królu.

K: Teraz wszystko jasne. Do lochu z tym nicponiem (*Hałaburda ucieka*). Daleko nie uciekniesz, bratku. A ty, drogi Stasiu, godzien jesteś największej nagrody. Dać mu połowę królestwa i rękę księżniczki.

S: Miłościwy Królu, bardzo dziękuję, ale rządzenie połową królestwa to ogromna odpowiedzialność i problem, a za księżniczkę gorąco dziękuję, bo już mam dziewczynę u nas we wsi - ma na imię Hania i muszę jej być wierny.

K: To, dlaczego dokonałeś tak wielkiego i niebezpiecznego czynu, skoro nie chcesz nagrody?

S: Bo nie lubię jak słabszy jest gnębiony przez silniejszego.

K: Ale jak pokonałeś tego smoka bez miecza i zbroi?

S: Tą oto lipową pałeczką! To kijek nie od parady.

K: Ah, tak... W takim razie nasypcie mu w ten woreczek po smoczycich kłach złotych monet na drogę.

S: Dziękuję. A to się Hania ucieszy.

9. Kdo zabil draka?

(K – král, P – služebník, H – rytíř Halaburda, S – Stach, scéna na hradě)

K : *(na scéně)* Už nemůžu dál žít můj těžký život. Půjdu asi na věž ané, půjdu raději k moři se

P : *(vchází)* Králi, králi – milosti! Zázrak nad zázraky! Zázrak nad zázraky!

K : Dej mě pokoj. Já už nechci o ničem slyšet. Jsem přece nešťastný....přece kvůli tomu drakovi.

P : Ale pane králi – milosti, už máme po drakovi.

K : Jak po drakovi? Drak snědl moji nejmilejší dcerunku a

P : A a princezna zůstala živá ale drak je mrtev.

K : Jak to?... Kdo?... Co?... Kde?

P : Kde? Pod skalou v jeskyni. ... Jak to? To nevím - je zabitý Kdo? To vlastně taky nevím.....Kdo a jak ho přemohl?...Nevím vůbec.

K : Jak to? Přece jsem vyhlásil hlášení – kdo zachrání princeznu před drakem, tak mu dám půl království a princeznu za ženu. Je třeba znovu vyhlásit, ať se zachránce, který přemohl draka, přihlásí. Tak to musí být! Jdi!

P : Už jdu.

K : Utíkej!

P : Utíkám. *(píská si, pomalu odchází)*

K : To je krásná zpráva. Nemusím už jít na věž nebo k moři, abych skončil se svým smutným životem..... Ale že by se ten šlechtetný rytíř, ten zachránce ztratil? Musím přece zachráněnou princeznu provdat. Tak to v pohádkách bývá. Nebo se mu má princezna nelíbila? Kde je ten sluha? Sluho!

P : Pane králi, milosti. Vyhlásil jsem to, a ...

K : A...

P : A..... přišli dva zachránci a každý tvrdí, že on zabil draka.

K : Dva? ...Tak je rychle přiveď sem nebo se ještě tady mezi sebou poperou.

(vchází rytíř halaburda s velkým pytle a stach s malým pytle)

H : Já jsem rytíř Halaburda a já jsem zabil draka. Žádám to, co mě náleží!

S : Já jsem Stach a nic nežádám. Jenom snad spravedlnost. To já zabil draka.

H : Ty chudopacholku! Ty budeš tvrdit, že si zabil draka? Ty otrhanče jeden. Já jsem slavný rytíř a mě sláva náleží.

S : Jsi podvodník a lhář! Žádná sláva ti nepatří! Když si uviděl draka, tak si utekl, až se za tebou kouřilo!

H : Já ho roztrhnu! Držte mě nebo ho roztrhám jako žízalu. Králi, žádám spravedlnost a slávu a

S : A já žádám spravedlnost a vězení pro lháře.

K : Klid. Já vyřeším váš spor.

H : Ano milosti, vyřeš a pak ať ho třeba psi sežerou chudopacholka.

K : Klid..... Stachu, jak ty můžeš dokázat tak velký čin, když nemáš brnění ani meč?

S : Železa z brnění před drakem bylo dost. Ale nebylo moje. To bylo někoho, kdo utekl.

K : Ale je divné, že nejsi pravým rytířem a měl bys přemoci draka.

S : Králi milostivý, ale já mám velké srdce a silné paže a tak se draka nebojím.

K : Klaním se tvé odvaze a velkému srdci, mládenče. Ale máš nějaké důkazy, že si ho přemohl ty?

H : Já! Já mám důkaz!A ty se připrav do vězení!

K : Jaký máš důkaz?

H : Tady v tom pytli mám tři dračí hlavy, které jsem usekl draku, když jsem ho zabil. *(vyndá je)*

K : Tak to sám vidíš, milý Stachu, tady je důkaz, že draka zabil Halaburda.

H : A teď mě dovol králi, ať useknu hlavu i tomuto chudáčkovi cha,cha....

K : Stachunemám slov....

S : Počkat! Milostivý králi.....I ty rytíři, tchoři a lháři!

K : Na nic nebudem čekat – on má důkaz, má tři hlavy. A ty půjdeš do vězení.

S : Ale já mám důkazy vážnější a pravdivější než on!

K : Jak to?

S . V tom pytlíčku *(vyndá pytlíček)*... V tom pytlíčku mám šest dračích zubů, které přesně pasují do dračích hlav. Protože, když jsem zabil draka, tak jsem mu je vytrhl z pusy. Tři hlavy, z každé dva zuby, to je šest zubů.

K : Jak to?

S : Sami uznáte, že se nejprve musel zabít drak, pak vytrhnout zuby a až potom někdo usekl hlavy.

K : Samozřejmě. Jestli nejsou v puse zuby, tak je někdo musel vytrhnout před useknutím hlavy. A to když už byl drak mrtev, jinak by ho sežral.

H : *(prohlíží dračí hlavy)* To, to, to, to není možné? Pane králi.....já, ja, ja.....

K : Teď je to všechno jasné. Do vězení s tím nepoctivcem! *(halaburda utíká)*...

Však ty neutečeš daleko.

A ty milý Stachu, dostaneš půl království a princezničku za ženu.

S : Milostivý králi, strašně děkuji. Mít půlku království, to velká zodpovědnost a za princeznu taky děkuji. Ale já už mám děvče ve vsi, Haničku.

K : Proč jsi teda udělal tak velký a nebezpečný čin, když nechceš odměnu?

S : Protože nemám rád, když silnější ubližuje slabšímu.

K : Jak si toho draka vlastně přemohl, když nemáš zbroj ani meč?

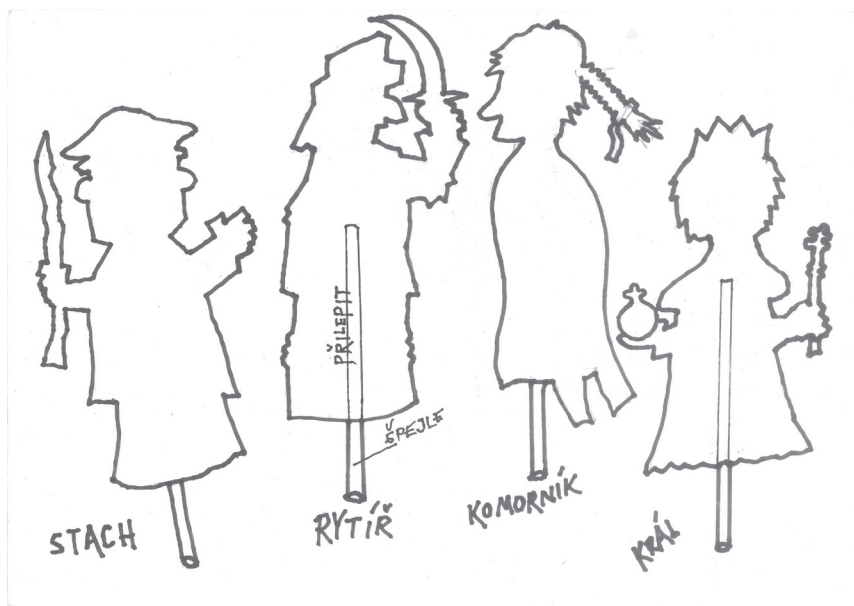
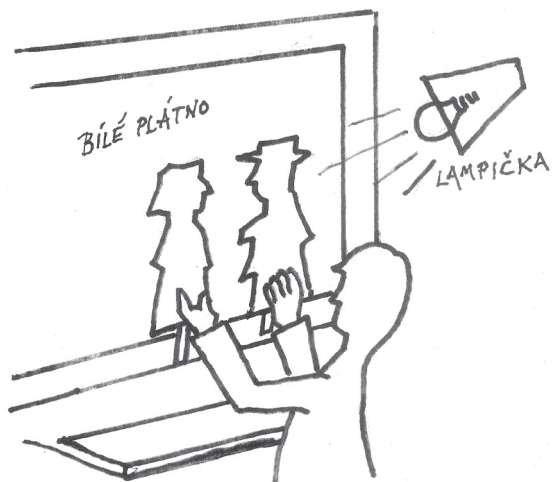
S : Jak?.....*(šeptá)*Já mám tento lipový klacek. A ten něco umí... *(klepe sním)*

K : *(uskočí)* Aha.....Tak ti dám do toho pytlíčku po dračích zubech aspoň pár zlatých královských dukátů na cestu.

S : Děkuji, to bude Hanička ráda. *(opona)*

bílé plátno
(białe płótno)

lampička
(lampka)

Stach
(Stach)

Komorník
(Pokojowiec - Służący)

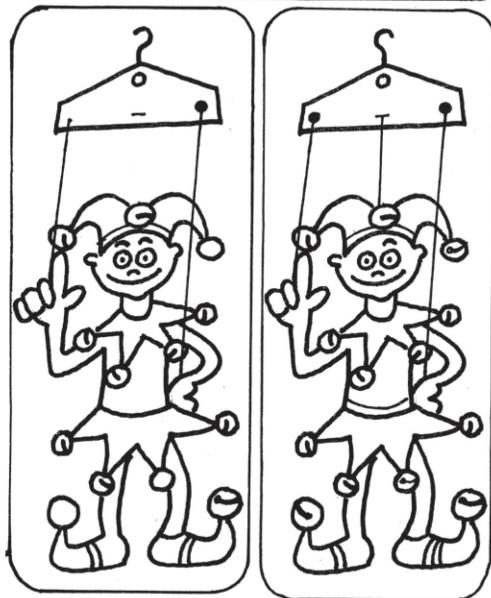
Rytíř
(Rycerz)

Král
(Król)

přilepit
(przykleić)

NAJDI MEZI MARIONETAMI

DESET ROZDÍLŮ...

(wytęż wzrok i znajdź dziesięć różnic między obrazkami)

Co napsat na konec?

Jestli jste si pohádky přečetli a trochu prostudovali jednoduchou výrobu loutek a divadel, tak určitě nebude pro Vás problém si doma zahrát loutkové divadlo. Jak a v jakém rozsahu je na Vás a na Vaší fantazii.

S loutkářským pozdravem

**Libor Štumpf
Paweł Pawlik**

Co napisać na zakończenie?

Jeśli przeczytaliście bajki i przyjrzeni się budowie prostych lalek i teatrzyków, na pewno nie powinno być dla was dużym problemem zorganizować w domu przedstawienie lalkowego teatrzyku. W jaki sposób i jakiego rodzaju to już zależy od waszej fantazji.

Z lalkarskim pozdrowieniem

**Libor Štumpf
Paweł Pawlik**

